

Jaunais podnieks
pats sev
uzbūvē
cepli.

VĒLĒŠANAS

Vēl viens kandidātu saraksts
ar pieciem liepājniekiem.

JAUNUMI UN NOTIKUMI | 3.lpp.

PROBLĒMAS

Vaiņodē pietiek pašiem
ar sevi. Viesojas labklājības
ministrs Reinis Uzulnieks.

NOVADĀ | 4.lpp.

LAIKRAKSTS LIEPĀJAI UN DIENVIDKURZEMEI

Kurzemes Vārds

Trešdiena

2026. gada 1. jūlijs

Nr. 98 (10 082)

Cena 1,30 EUR

No svelmes glābjas strūklakā

● AGRITA MANIŅA

Kaut arī vakar Liepājā karstums mazinājās, cilvēki meklēja veldzi. Jāņa Čakstes laukumā pa vienam un pāros viņi sēdēja uz soliņiem liepu ēnā, bet bērni, kuriem vecāki jāva draiskoties ar ūdeni, skraidīja cauri strūklakai.

Dienas vidū "Kurzemes Vārds" pie strūklakas sastapa Janu Iskanderovu ar abiem bēr-

niem – Niko, kas gāja pie ūdens, un viņa mazo māsu Nadīnu, kas notiekošo vēroja no ratiņiem.

Tētis pastāstīja, ka puisēns ir ūdens cienītājs, bet sākumā baidījies no strūklakas. Esot pagājis kāds laiks, iekams pie tās pierada: strūklas ir samērā spēcīgas, tā ka var nobiedēt.

"Uz šo laukumu šad un tad atnākam pastaigāties, atpūsties, jo te kluss, ir ēna, putniņi, kas dēlam patīk," tētis stāstīja, ka

māsiņa ratiņos labi gul, kamēr brālis skraida apkārt. Viņa esot mierīgs un ērts bērns, salīdzinot ar Niko, kas jau māsas vecumā bijis nemiera gariņš. Laukumā meitiņa labi gul, un gan jau ietekmē arī apkārt valdošais klušums, prātoja Jans. Viņam patīk šī vieta un Liepāja kopumā, turklāt saka to, pamatojoties uz savu pieredzi. "Es 20 gadus dzīvoju ārzemēs. Atgriezies pilsētā, redzu, ka tā ir samērā tukša, jo

cilvēku maz, taču – sakopta. Kādu laiku dzīvoju Filipīnās, tā ka spēju novērtēt, ka pilsēta nav pārblīvēta un iedzīvotājiem šeit ir vairāk vietas. Mana sieva ir filipīniete, un viņa brīnās par Liepāju: kur palikuši cilvēki?..."

Laikā, kad mazais Niko draiskojās strūklakā, Liepājas pludmalē iepretim koncertdārzam "Pūt, vējiņi!" bija maz cilvēku. "Kurzemes Vārds" novēroja, ka posmā no turienes līdz Roņu

ielas galam – jūrā tikai daži peldētāji. Arī Jans teica, ka negribas bērnu vest uz jūru, jo šobrīd piekrastē vējš sapūtīs daudz alģu un nav patīkami brīst tām cauri. "Pagaidīsim, kamēr satīrīs," viņš teica.

Strūklaka kā ūdens procedūru vieta viņu pilnībā apmierina. Tik daudz, ka apkārt esošās flīzes saulē pamatīgi uzkarst un bērnam grūti nokļūt līdz atvēsinošajam ūdenim.■

SKATIENS

Laime smaržo pēc liepām

Trijniekā ir Jūrmalas parks, Zirgu sala un Raiņa parks.

Anda Pūce

Jūlijs ir pats gada vidus un vasaras vidus. Šogad svelmaini karsts, ar īstu kūrota gaisotni. Jūrmalas parks ir laisku pilsētnieku un atbraukušu atpūtnieku piepildīts. Ideālā Liepāja, tādu, kādu mēs visi to mīlam un pēc kuras skumstam drēgnajos un tumšajos rudens vakaros. Šī ir peldkostīmā un plandošā kleitā tērpta meitene, kas laiski pludmalē malko no mājām līdzpaņemto ledustēju un pieskata radubērnus, ko vecāki atveduši uz savu jaunības paradīzi.

Sociālajās vietnēs ir saulrietī jūrā un saullēkti ezerā, kaijinas, kas grib tev atņemt bulciņu, un kaķi, kas turpat pavēnī snaudo. Ieraksti ar komplimentiem Liepājai gandrīz nav saskaitāmi, paši liepājnieki pat piedod tūristiem neveiklības. Ķirši un citas ogas no tirgus garšo kā bezrūpība, aizmirstas darba e-pasti, un šķiet, ka visas problēmas un izaicinājumi izkusis tāpat kā saldējums. Laime smaržo pēc liepām Liepua ielā un jasmīniem privātmāju pagalmos, tālumā skan "Prāta vētras" dziesma par meiteni, kas jau sen ir Londonā, bet pludmalē vingro sportiski ļaudis.

Nupat pašvaldība kādā projektā vaicāja liepājnieku domas par vērtīgām zaļajām teritorijām pilsētā, un aptaujas dalībnieki kopumā identificēja aptuveni 30 vietas, kas viņiem šķiet vērtīgas, pieejamas un relaksējošas. Pirmajā trijniekā paredzami ir Jūrmalas parks, Zirgu sala un Raiņa parks, bet bija nosauktas arī citas ar lieliskiem apstādījumiem, sakārtotu infrastruktūru

un patīkamu apgaismojumu. Atsauksmēs liepājnieki uzsveruši, ka būtu jā saglabā dabiskās zaļās teritorijas, galvenokārt tieši jūras piekrastē un apezeru, kā arī atsevišķām vietām Karostā un citos mikrorajonos.

Kā teritorijas, kas būtu jā uzlabo, pilsētnieki pamatā identificējuši nolietotos rotaļu laukumus, tāpat tiek aicināts uzstādīt dzemrā ūdens krānus un nomainīt segumu. Jo īpaši tas būtu nepieciešams Raiņa parkā, Ventspils ielas parkā. Lāčplēša dārzā, Pērkonas kanāla malās un Liepājas ezera piekrastē. Tāpat aptaujas dalībnieki pilsētvīdē saskatījuši vairāk nekā 100 punktus, kuros būtu mērķtiecīgi veidot jaunus skvērus un parkus un zaļās zonas Jaunliepājā, Dienvidu fortu tuvumā un Karostas kanāla tuvumā.

Daba ir daļa no liepājnieka DNS, viņš skumji smaida par katru, kas sajūsmiņās par to, cik tuva ir daba pilsētai, cik te pasaule ir gandrīz apmīļojama, atpūtas brīži izstiepjas līdz vēlam vakaram, pusdienas garšo pēc mazsālīta gurķīša, nakts smaržo pēc jūras gaisa, un negribas atgriezties pie eksekļiem un projektu atskaitēm. Bet arī tas ir vajadzīgs, lai kaut kas jauns un sakopts pilsētā taptu. Liepājnieks ir prasīgs. Ja viņš redz sakoptas vietas, tad grib, lai tādu ir aizvien vairāk. Loģiski. Un tam ir vajadzīgi gan līdzekļi, gan rūpes. Bet arī rūpes ir saistītas ar izmaksām – stādījumi ir jāravē, jālaista. Un loģiski, ka Jūrmalas parku viņiem gribētos klonēt visā pilsētā, turklāt vēlams ar visu jūru komplektā. Tāpat kā gribētos, lai Liepāja ir ļaužu pilna ne tikai vasarās, bet arī tad, kad saule pazudīs. Nav iespējams ne viens, ne otrs, bet sapņi, turklāt ambiciozi, tie arī piestāv Liepājai. ▀

LAIKA ZINĀS 1.-2. jūlijs

Šodien pār visu Lejaskurzemē pārvilksies tumši mākoņi un sauli var neizdoties ieraudzīt. Pēcpusdienā sāks krist debesu valgme. Tiesa, ar atšķirīgu intensitāti dažādos ģeogrāfiskos nogabalos. Šis fizikālais process iestiesies naktī uz ceturtdienu, dažviet turpinoties līdz agram rītam. Toties rīt mākoņi izkliņās, uzsmaidīs saule, gaiss iesils līdz 23 grādiem piekrastē, līdz 25 grādiem tālāk no jūras. Vidēji stipra vēja virziens solidāri sadalīsies starp austrumiem šodien, ziemeļiem naktī un rietumiem ceturtdien.

AKTUĀLI

Reaģēs uz trauksmes signāliem par mājdzīvnieku labturību

Intervija ar Liepājas pašvaldības policijas (LPP) Dežūrmodaļas priekšnieku IVO JĒKABU STŪRMĀNI

No šā gada 1. jūlija mājas (istabas) dzīvnieku labturības uzraudzību veiks pašvaldības policija, Pārtikas un veterināro dienestu (PVD) pieaicinot tikai gadījumos, kad ir pamatotas aizdomas par cietsirdīgu izturēšanos pret dzīvniekiem.

- Vai LPP darbinieki ir apmācīti mājas dzīvnieku labturības jautājumos un pietiekami pārzina šīs jomas specifiku?

- Liepājas pašvaldības policijas darbinieki ir piedalījušies dažādos semināros par dzīvnieku labturības prasību un noteikumu izpratni, kā arī pirms kompetences pārdalīšanas piedalījās PVD organizētā seminārā "Mājas (istabas) dzīvnieku labturības uzraudzība, labturības pamatprincipi un novērtēšanas kritēriji. PVD redzējums un pieredze", kurā tika iegūtas praktiskas zināšanas un PVD pieredze ar ieteikumiem, kā turpināt strādāt tālāk. Praktiskie materiāli izdalīti darbam visiem LPP darbiniekiem.

- Kā ikdienā izpaužīsies šo funkciju pildīšana - vai policija reaģēs uz ziņojumiem vai arī veiks kādus kontroles pasākumus, reidus?

- LPP turpinās kontrolēt noteikumu ievērošanu, ikdienas darbā veicot patrulēšanu

norīkotajos maršrutos, kā arī saņemot izsaukumus, iesniegumus (tai skaitā PVD pārsūtītos) un trauksmes signālus.

- Kas jāņem vērā mājas dzīvnieku īpašniekiem, par ko jāatceras, lai policijai nenāktos iejaukties?

- Iedzīvotājiem, kas ir mājas dzīvnieku īpašnieki, iesakām padziļināti iepazīties ar Ministru kabineta noteikumiem Nr. 411, kuros ir aprakstīts par

prasībām dzīvnieku turēšanas vietām, barošanai, dzirdināšanai, fiziskām nodarbībām un pārvadāšanai, tai skaitā īpašās prasības mājas (istabas) sesku turēšanai un īpašās prasības noteiktu sugu dzīvnieku turēšanai. Šajos noteikumos ir arī noteiktas prasības suņa turēšanai ārpus telpām, prasības, kas jāievēro, lai dzīvnieki varētu uzturēties ārpus īpašnieka teritorijas utt. ▀

UZZIŅAI

GROZĪJUMI DZĪVNIEKU AIZSARDZĪBAS LIKUMĀ

- Par pārkāpumiem, kļaidojošiem dzīvniekiem vai sliktiem turēšanas apstākļiem jāziņo savas pašvaldības policijai.
- PVD kompetencē paliek kontroles, kas saistītas ar valstij svarīgu funkciju nodrošināšanu, piemēram, dzīvnieku infekcijas slimību uzraudzība.
- Kad suns cilvēkam nodarījis smagus miesas bojājumus vai izraisījis tā nāvi un suņa īpašnieks vai turētājs ir sodīts, suns ciešams paredzēt tiesiskās sekas, tostarp, suni eitanazēt.
- Par suni, kurš nodarījis fizisku vai materiālu kaitējumu cilvēkam, dzīvnieku reģistra datubāzē tiek izdarīta attiecīga atzīme, kā arī noteikts pienākums suņa īpašniekam vai turētājam iziet apmācību dzīvnieku labturības un aizsardzības jomā.

PIPARKŪKA

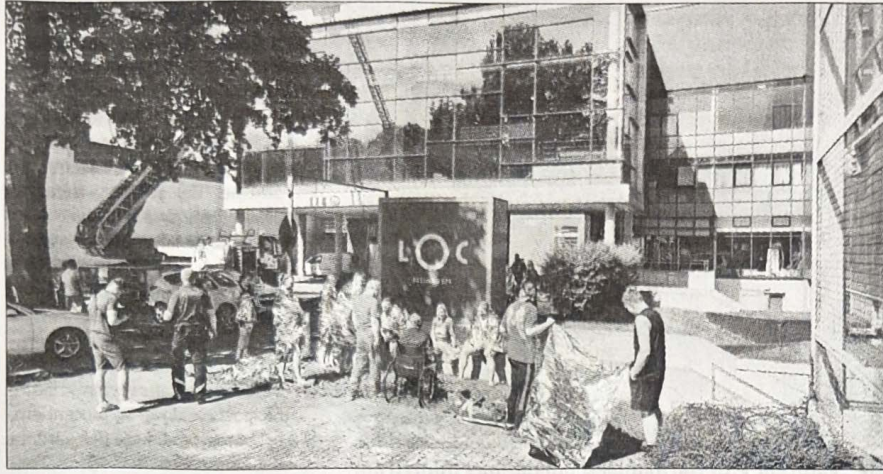
VILŅA BULAVA Zīmējums

Piedāvājums.

VILNIS
2026-

Mācībās kā dzīvē, nevis ķeksīša pēc

Glābēji izveda cilvēkus no piedūmotās ēkas un parūpējās arī par tiem, kam nekas nekaitēja.

● LINDA KILEVICA

Vakar rīta pusē pie Liepājas Olimpiskā centra (LOC) baseina un spa ēkas sabrauca Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (VUGD) un policijas automašīnas. VUGD rīkoja praktiskās mācības, kurās inscenēja cilvēku glābšanu un ugunsgrēka dzēšanu publiskā objektā.

Mācību scenārijs paredzēja, ka sabiedriskā ēkā ir izcēlies ugunsgrēks un radies spēcīgs sadūmojums. Vairāki cilvēki evakuējušies paši, bet ēkā joprojām atrodas tie, kas saviem spēkiem nespēj tikt ārā.

"Gribējām sarīkot mācības ne tikai ķeksīša pēc, un tas arī izdevās," stāsta VUGD Kurzemes reģiona pārvaldes Liepājas 1. daļas komandieris Jānis Pošeiko.

LOC ēka ir vieta, kur pasākumu laikā sapulcējās ļoti daudz cilvēku, tāpēc mērķis bija patrenēties viņu glābšanā. Viņš uzsver, ka mērķis īstenots, jo visi – gan cietaušie, gan sveikie un veselie – tika izglābti un viņiem sniegta pirmā palīdzība.

"Lielākā pievienotā vērtība bija tāda, ka piedalījās biedrība "Latvijas pirmās palīdzības vienība" no Liepājas. Viņi mums sagatavoja patiešām izaicinošus uzdevumus," atklāj ugunsdzēsējs. "Bija gan zīdaiņa, gan bērna, gan pieaugušā manekens, bija lieliski aktieri – brīvprātīgie, kas spēlēja cietušos. Liels paldies par atsaucību!"

Scenārijs paredzēja, ka degšana sākusies saunā. Izdegusi platība bija maza, taču trauksmes signālu cilvēki uztver dažādi. Kāds stresā paslīdzēja uz kāpnēm

un satraumējās, cits bija palicis baseinā un šoka stāvoklī sāka slīkt, tāpat arī saelpojās nejausi izgāztu lhora maisījumu. Ugunsdzēsējiem tas radīja daudz izaicinājumu, uzsver J. Pošeiko.

Valsts policija sākotnēji piedalījās tikai kā kārtības uzturētāji. "Taču ātri vien tika pielikti pie darba un pirmās palīdzības sniegšanā. Policistu zināšanas bija ļoti labas, to atzina arī "Latvijas pirmās palīdzības vienības" vadītājs," atzīmē J. Pošeiko. Viņš novērtē arī LOC ieguldījumu – nenobīties un mesties šādā piedzīvojumā, jo objekts mācību laikā nepārtrauca darbu un tur bija arī parastie apmeklētāji.

Mācībās piedalījās VUGD amatpersonas no Liepājas 1. un 2. daļas, tika izmantotas četras autocisternas, kā arī divi speciālie automobiļi.

AIGARA PRŪŠA FOTO

Par vietu Saeimā cīnīsies arī Naums Vorobeičiks

15. Saeimas vēlēšanās partijas "Latvija pirmajā vietā" sarakstā startēs diezgan kups skaits mūsu puses kandidātu – pieci liepājnieki un trīs Dienvidkurzemes novada iedzīvotāji.

Par vietu parlamentā cīnīsies vairāku Liepājas dzīvokļu īpašnieku biedrību pārstāve Irina Barbaša, bijusi Liepājas tiesas tiesnese, tagad māsaimniece Sandra Briķe, Liepājas hokeja komandas hokejists Ralfs Grinbergs, zvērīnāts advokāts Haralds

Kālis un agrākais Liepājas domes deputāts, tagad pensionārs Naums Vorobeičiks.

No mūsu puses kandidē arī Dienvidkurzemes novada pašvaldības Ugunsdzēsības dienesta vadītājs Andris Jefimovs, bijušais Jūrmieciņas koledžas direktors Vladimirs Dreimanis, kura nodarbošanās kandidātu sarakstā norādīta kā mākslinieks, un skolas "Burda Rīga" pedagoge Agrita Vīksne. Partijas "Latvija pirmajā vietā" saraksta līdere ir Saeimas deputāte Ramona Petraviča.

Līdz bilešu lasītājiem pie priekšdurvīm vēl jāpaciesas

Aprīļa beigās "Kurzemes Vārds", atbildot uz lasītājas jautājumu un ierosinājumu par bilešu lasītāju nepieciešamību pie tramvaja priekšdurvīm, vēstīja, ka aģentūra "Liepājas sabiedriskais transports" šo jautājumu cer atrisināt tuvāko divu mēnešu laikā. Jūnija beigās ar redakciju sazinājās lasītāja, kura norādīja, ka tomēr aģentūras iecere nav īstenota.

"Liepājas sabiedriskā transporta" vadītāja vietnieks Toms Malkevičs norāda, ka šis jautājums, ko solījuši sakārtot, noteikti nav aizmirsts. Arī aģentūra saņēmusi iedzīvotāju jautājumus par šo pašu tēmu.

"Pati doma aprīkot tramvajus ar četri bilešu lasītāju joprojām nav atņemta, bet diemžēl pakārtota darba prioritātēm," saka T. Malkevičs. "Šobrīd aktīvi darbojamies, lai no 2026. gada 31.

jūlija veiksmīgi palaistu jauno autobusa sabiedriskā transporta pakalpojuma līgumu, kas ietvers tai skaitā, gan nelielas maršruta tīkla izmaiņas, gan bilešu kļāsta papildinājumus, gan pašu autobusu un to aprīkojuma izmaiņas. Līdz ar to šobrīd tiksīm galā ar šo lielo uzdevumu un tad secīgi vasaras beigu posmā un rudens sākumā plānojam piekerties un sakārtot tramvaja jautājumu," norāda aģentūras vadības pārstāvis.

Iedzīvotāji iepriekš "Kurzemes Vārdam" skaidroja, ka bilešu lasītāju pie priekšējām durvīm neesamība ne tikai invalīdiem sagādā grūtības, bet arī ļoti daudz ir arī vecu cilvēku, kuri iekāpj pa tramvaja priekšējām durvīm, un bilešu aparātu neesamība tūlīt pēc iekāpšanas tomēr sarežģī braucienus – jānododas uz transportlīdzekļa vidusdaļu, kur ir novietota bilešu reģistrācijas ierīce.

Topošo vecāku kursi turpinās

Liepājas Rehabilitācijas un sociālo inovāciju centrā Kūrmājas prospektā 13 no 2. jūlija atsāksies topošo vecāku kursi, kuros pieredzē balstītus padomus par mazulīša nākšanu pasaulē un ģimenē vecākiem dos vecmātes un uztura speciāliste. Paredzētas piecas nodarbības.

Tajās aplūkos tēmas par grūtniecības posmiem un gatavošanos dzemdībām, dzemdību norisi, pašpalīdzību un partnera palīdzību tajās, mazuļa zīdīšanu, pēcdzemdību laiku un ģimenes atbalstu, sabalansētu uzturu grūtniecības un zīdīšanas laikā.

Topošo vecāku nodarbību ciklus vadīs pazīstamās Liepājas Reģionālās slimnīcas (LRS) vecmātes un šo kursu lektores Ineta Vītola un Anna Bondare, par uzturu grūtniecības laikā un zīdīšanas periodā izglītots uztura speciāliste Laura Vecvagare.

Nodarbību cikls secīgi norisināsies ceturtdienās – 2., 9., 16. un 23. jūlijā, pēdējā cikla nodarbība būs trešdien, 29. jūlijā. Nodarbību sākums pulksten 18, bet ilgums līdz pusotrai stundai.

Pēc pieteikšanās jāapmeklē visas piecas nodarbības. Grūtniece var piedalīties ar savu partneri vai citu atbalsta personu.

Nepieciešama iepriekšēja pieteikšanās, sazinoties ar LRS atbalsta fonda vadītāju Indru Grasi darba laikā pa tālruni 26591363, zvanot vai sūtot ziņiņu ar šādu informāciju: vārds, uzvārds, norāde "grūtnieču nodarbības", vai piedalīsies arī partneris vai atbalsta persona.

Līdz šim ģimenes Liepājā ļoti pozitīvi novērtējušas šo kursu pieejamību. Atbalstītais veselības jomas projekts ļauj nodrošināt kursus bez maksas.

Vēl viens nodarbību cikls norisināsies oktobrī.

Liepājnieki vēlas uzlabojumus zaļajās zonās

Noslēgušies iedzīvotāju aptauja par Liepājas zaļo zonu attīstību. Izvērtējot esošās vērtīgās zaļās teritorijas, aptaujas dalībnieki par vērtīgāko atzīnusi Jūrmalas parku, tam seko Zirgu sala un Raiņa parks.

Tāpat iedzīvotāji kā augstvērtīgas zaļās zonas minējuši pilsētas pludmali, Lāčplēša dārzu un Ventspils ielas parku. Par būtiskākajiem faktoriem šajās teritorijās respondenti uzskata dabisko vidi, klusumu, piejūras priekšu audzes un ūdens tuvumu. Analizējot šo vietu kvalitāti, 80 gadījumos fiksēts, ka teritorijās ir viegli pieejamas, 58 gadījumos norādīts uz ērtu un pietiekamu labiekārtojumu un segumu, 49

gadījumos uzteikti kvalitatīvi un daudzveidīgi apstādījumi, savukārt 37 gadījumos kā pietiekams novērtēts apgaismojums.

Kā teritorijas, kurās nepieciešami uzlabojumi, - infrastruktūras atjaunošana, labiekārtojuma papildināšanu, ūdens pieejamība, apstādījumu uzlabošana un aktīvās atpūtas infrastruktūra, nosauktas daudzas vietas, īpaši Raiņa parks, Ventspils ielas parks, Pērkonas kanāla krasti, Lāčplēša dārzs un Liepājas ezera mala.

Pēc liepājnieku domām, 99 punktos pilsētā varētu veidot jaunus skvērus, parkus vai mežaparkus. Tāpat 35 gadījumos norādīts uz nepieciešamību veidot tematiskas zaļās zonas, kā

piemērs minot Dienvidu forta teritoriju, Tirdzniecības kanāla Jaunliepājas pusi un Karostas kanāla malu. Savukārt 37 gadījumos uzsverta dabisko teritoriju saglabāšanas nozīmība, attiecino to galvenokārt uz jūras Liepājas ezera piekrasti, kā arī atsevišķām vietām Karostā un citviet pilsētā.

Aptauja tiešsaistē notika Eiropas Savienības Interreg Latvijas-Lietuvas pārrobežu programmas projektā "GREEN" no 30. aprīļa līdz 29. maijam, piedalījās 85 respondenti. Iegūtie aptaujas rezultāti tiks ņemti vērā un iespēju robežās iekļauti Liepājas zaļās infrastruktūras attīstības tematiskajā plānojumā, kuru patlaban izstrādā.

Vaiņodē pietiek pašiem ar sevi

● DŽULIJA LOTE LAPKA

Vaiņodē, pierobežā, valsts lielās problēmas redzamas ļoti tuvu – senioru mazajās pensijās, aprūpes centra šaurajās telpās un jauniešu pirmajā darba pieredzē. Labklājības ministra Reiņa Uzulnieka vizītē tās izēmējās trīs pieturās – pensionāru biedrībā, Sociālā atbalsta centrā "Vaiņode" un SIA "Daiļrade Koks" ražotnē.

Sāp mazās pensijas

Vaiņodes un Embūtes pensionāru biedrībā ir ap 40 biedru, bet aktīvākā daļa – aptuveni puse. Telpas viņiem ir, un par to paši priecājas, jo citur tas nav pašsaprotami. Tomēr aiz šīs atziņas ātri parādās ikdienas smagums – mazās pensijas, rēķini, medicīnas izdevumi un bažas par to, kā būs tad, ja vajadzēs biežāk iet pie ārsta vai uz aptieku.

Pensionāru biedrības vadītāja Silvija Pizika par dzīvi Vaiņodē runā bez žēlošanās. Ja veselība laba, pie āršiem nav jādodas, un lielle siltuma rēķini aiz muguras – var dzīvot. "Esam pašpietiekami," viņa saka. Vaiņodnieki novērtē arī to, ka uz vietas vēl ir aptieka. Kā sarunā norādā labklājības ministrs Reinis Uzulnieks, daudzos pagastos tās vairs nav.

Seniori izmantoja iespēju ministram vaičēt arī par pensiju pieprasībām. R. Uzulnieks atbild, ka redz vienu iespējamu risinājumu tieši mazāko pensiju saņēmējiem: "Gribu, lai likumā ieliek par papildu stāža piemaksām senioriem virs 85 gadu vecuma. Tam paredzēti būtu 13 miljoni eiro, kas nozīmē, ka cilvēkam būtu 20–40 eiro piemaksa. Tas ir vienīgais veids, kā varu palīdzēt mazajām pensijām, jo lielās indeksācijas ļoti labi."

Senioru sarunās parādās arī pirmspensijas vecuma cilvēku stāsti. Pensija vēl nav pienākusi, bet darbā viņš jau sāk just, ka tiek izstumts. Lai vietā pieņemtu jaunākus cilvēkus. Vietējie jautā, kā tas iespējams. Ministrs piekrīt, ka tā ir problēma visā valstī, un skaidro, ka sāktā pretdiskriminācijas kampaņa, kurā īpaši izceltas trīs grupas – pirmspensijas vecuma cilvēki, sievietes un vīriešu diskriminācija darba tirgū un cilvēki ar invaliditāti.

"Mums valstī bezdarbs ir 4%. Mums vajag tās darbarokas. Protams, uzņēmumiem nevaram uzspiest darbā ņemt seniorus, bet mēs vismaz ar viņiem runājam, rekomendējam. Reāli dzīvē ir arī tā, ka bieži darbā atpakaļ negrib ņemt jaunās māmiņas. Tas nav labi. Katrs bērns ir vērtība, un par sievieti ir jāparūpējas," teica R. Uzulnieks. Viņš piebilst, ka

Sociālā atbalsta centra "Vaiņode" vadītāja Vita Barakauskas labklājības ministram Reinim Uzulniekam stāsta, ka vēlas iekārtoties jaunās telpās – bijušās internātskolas kopmītnēs, taču tās nepieciešams pielāgot klientu vajadzībām.

ĢIRTA GERTSONA FOTO

plānots pētīt attieksmi darba tirgū jau pret cilvēkiem no 45 gadu vecuma, jo citāda attieksme esot jūtama krietni pirms pensijas.

Tāpat seniorus interesēja arī tas, kas pašlaik notiek ar jaunajām paaudzēm – neskaitāmiem jauniem cilvēkiem, kas ne strādā, ne mācās, kā arī arvien biežāk izskanējusi vardarbība ģimenē.

R. Uzulnieks norāda, ka valstī oficiāli ir 27 tūkstoši jauniešu vecumā no 15 līdz 29 gadiem, viņi nekur nemācās un nestrādā. Viņš gan tic, ka reālais skaits varētu būt ap 30 tūkstošiem. "Mums nav datu, kur viņi ir. Domāju, ka 70–80% ir prom ārzemēs, daļa strādā nelegāli. Bet, ja runājam par vardarbību, tad situācija ir traģiska. Latvijā dienā no ģimenēm izņem trīs bērnus. Gadā tie ir ap 1200 bērniem. Šī tēma ir sāpīga, jo esmu nedaudz bezspēcīgs."

Ministrs paskaidro, ka svarīgākais ir riska ģimenes apzināt jau uzreiz pēc bērna piedzimšanas. "Mums nav nekādas kontroles par vecākiem, kuriem ir bērni vecumā līdz 7 gadiem. Pēc tam skolā ir. Viņaprāt, kaut kādā brīdī ir izaugusi drausmīga paaudze. Izrēķinājis, ka šie vecāki paši varētu būt dzimuši no 1996. līdz 1999. gadam. Šī esot tā paaudze, kas izaugusi ar vairāk tiesībām, nekā pienākumiem, viņš min. Joprojām problēma ir arī audzģimeņu piesaiste.

Aprūpes centrs grib jaunas mājas

Sociālā atbalsta centrs "Vaiņode" atrodas ēkā, kur kādreiz bijusi slimnīca. Šī vēsture telpās vēl jūtama, taču centra ikdienā ir cita – te nonāk cilvēki, par kuriem mājās vairs nav iespējams parūpēties. Ne vienmēr tā ir tikai

vecuma nespēka aina. Bieži tie ir cilvēki pēc smagas dzīves, ar veselības problēmām un vajadzību pēc pastāvīga atbalsta.

Centra vadītāja Vita Barakauskas stāsta, ka iestādē ir 33 vietas un tās gandrīz vienmēr ir aizpildītas. "Mums ir klienti no Vaiņodes, Gramzdas, arī no Durbes, Medzes, Nīcas – faktiski no visa novada," saka V. Barakauska.

Pieprasījums pēc šāda pakalpojuma nemazinās, drīzāk kļūst arvien lielāks. Pašlaik centrā ir 23 darbinieki, vakanču neesot – par to sūdzēties nevarot, viņa pasmaidā, trīsreiz uzsot ar dūri pa koka galdu. Taču telpu jautājums kļūst arvien aktuālāks. "Mēs dzīvojam, kā mākam. Kaut ko mēģinām pašu spēkiem remontēt, kaut ko atsvaidzināt. Lielā mērā tas viss turas uz entuziasma un uz tā, cik finanšu līdzekļi ļauj. Mēs jau runājam ar visiem, kas ir gatavi ar mums runāt," viņa stāsta.

Pašreizējā ēkā paplašināties nav kur. Trešo stāvu neuzcels, bet pielāgojumi nepieciešami visu laiku – dušām, tualetēm, pārvietošanās iespējām. Trūkst lifta, trūkst pacelēja. V. Barakauska atzīst, ka bieži uzmanība un finansējums vairāk tiek koncentrēts izglītībai, skolām un bērnu dārziem, bet sociālās aprūpes iestādes paliek otrajā plānā. Tikmēr arī šeit runa ir par cilvēkiem, kuriem vajag drošu, piemērotu vidi.

Centra sagnis ir pārcelties uz bijušās internātskolas kopmītnē, taču to atjaunojot un pielāgojot aprūpes vajadzībām. Pašlaik jau esot darba uzdevums projektēt šādu. Būvniecība būtu pašvaldības ziņā, jo gan pašreizējā ēka, gan tā, uz kuru centrs labprāt pārceltos, ir pašvaldības īpašumi.

V. Barakauska neslēpj arī savu personīgo izjūtu, ka novads ir par lielu, lai visi saņemtu vajadzīgo. R. Uzulnieks atbild, ka novadu apvienošana pati par sevi neesot bijusi kļūda, taču vajadzējis skaidrāk saprast, kā to darīt. Dienvidkurzeme tagad ir lielākais novads Latvijā, un lielums ne vienmēr nozīmējot vairāk iespēju cilvēkiem uz vietas. Viņaprāt, jautājums noteikti kādreiz būtu atkārtoti skatāms.

Jaunieši saprot, ko nozīmē strādāt

Pavisam citāda Vaiņodes aina paveras SIA "Daiļrade Koks" Vaiņodes ražotnē. Te runā par eksportu, pasūtījumiem, darbu ar zīmoliem un ražojumiem, kas no Vaiņodes aizceļo tālu pasaulē – pat uz Jaunzēlandi. Taču arī šeit uzmanības centrā ir cilvēki. Tie ir vietējie darbinieki un jaunieši, kuriem uzņēmums jau gadiem dod pirmo darba pieredzi.

Ražošanas direktors Edgars Treimanis stāsta, ka uzņēmums darbā ņem darbinieku bērnus. Valsts piedāvāto programmu neizmantojot birokrātiskās noslodzes dēļ. Arī cilvēki, kas dokumentus raksta un kārtro, ir dārgi, tāpēc izmaksas tad kļūst lielākas.

"Mēs šo praksi lietojam arī, lai jauniešiem ierādītu, kāds ir zemākais sliekšnis. Lai mācās. Pats labākais ir tas, ka bērns, atnākot un aizstājot savu mammu vai tēti, saprot, kā viņš tiek barots. Tur ir tā filozofija. Viņš ne tikai nopelna, bet ierauga, no kā sastāv ikdienas darbs."

Jaunieši mēbeļu ražotnē var sākt strādāt no 15 gadu vecuma, galvenokārt pakotavās, kur darbs ir fizisks, bet saprotams un apgūstams. Lielākoties iespēja tiek dota

visiem, kas to grib. Uzņēmumā uzsver – viņi nav pāraudzināšanas iestāde, tāpēc, ja jauniešis negrib strādāt, ar varu neviens nespēj. Retu reizi ir arī kāds, kurš sevi parāda ne no tās labākās puses un sabojā savu reputāciju. Tad otrreiz darbā viņu, iespējams, uzreiz nepaņem.

E. Treimanis saka, ka jauniešu plūsma gadu no gada atšķiras, – vienu gadu grupa var būt citīgāka, citu ne. "Bet prieks, ja jauniešis atnāk nevis ar domu tikai par to, cik viņam maksās, bet ar pārliecību, ka ir gatavs mācīties, darīt un uzņemties atbildību."

Uzņēmumā strādā vietējie no Vaiņodes, Embūtes, Priekules un citām apkārtnes vietām. Darbinieku skaits ir vairāki simti. Eksports veido ap 90 procentiem, bet pārējā produkcija tiek pārdota uzņēmuma veikālā Rīgā. E. Treimanis skaidro, ka uzņēmums galvenokārt strādā citiem zīmoliem, tāpēc pats nevar vienlaikus kļūt par tiešu konkurentu saviem pasūtītājiem.

"Tu nevari būt gan pārdevējs, gan ražotājs – nevar tirgot to pašu, ko ražojam citiem uzņēmumiem, tad mūsu vidū rastos konkurence. Strādājām brendiem. Viņiem savā starpā nav problēmas, ka taisām pasūtījumus vairākiem uzņēmumiem, bet, ja pats iešu tirgū, tad es viņus zaudēšu."

Runājot par darba tirgu, uzņēmumā nesaka, ka darba nav. Drīzāk jāskatās, ko cilvēks grib darīt un ko prot. Reģionā darbs esot, īpaši ražošanā. Ne vienmēr tas sakrīt ar katra izglītību vai vēlmēm, bet iespējas pastāv. Ja vajag, tiek izmantots arī īrētais darbspēks, taču uzņēmums cenšas audzināt savus darbiniekus – iesākt apmācības uz vietas, pēc tam sūtīt tālāk mācīties, piesaistīt speciālistus attālināti. Tā viņi piesaistot, piemēram, inženierus. "Esam izauguši no tā, ka visam jānotiek ofisos. Ir kaut kādas lietas, ko tehnoloģijas ļauj darīt. Tas ir vienīgais labums no pandēmijas – tā piespieda visus mācīties strādāt attālināti."

R. Uzulnieks atzīst, ka vajā nodnieku pieeja viņu pozitīvi pārsteidz. "NVA piedāvā skolēnu vasaras nodarbinātību, un programma ļoti labi pildās, mums katru gadu atrod papildus finansējumu, lai pēc iespējas vairāk jaunieši var strādāt. Šogad ir pieteiktas 14,5 tūkstoši darba vietu, bet, protams, pieprasījums ir lielāks. Jauniešu ir ap 30 tūkstošiem. Bet katru gadu klāt nāk pa diviem tūkstošiem jaunu darba vietu. Šis ir ļoti labs plemērs, kā motivēt jauniešus ne tikai vienkārši aiziet uz darbu un nopelnīt, bet kā strādāt."

Mācīs prasmes drošībai ūdeņos

Biedrība "VeloRonis" šovasar Liepājā piedāvā bezmaksas nodarbību ciklu "Ūdenī – droši!". Sākot no 9. jūlija, sešus ceturtdienas vakarus Beberliņu ūdenskrātuvē pieredzējušu treneru un drošības speciālistu vadībā varēs pārbaudīt savu peldētmaņu un bez maksas apgūt jaunus svarīgas prasmes.

Ūdenskrātuves ziemeļu krastā pie "Tarzāna" nodarbību ciklā, kura sākums pulksten 18.30, varēs pārbaudīt savas peldēšanas prasmes, iepazīt, ko nozīmē peldēt atklātos ūdeņos, un apgūt drošu rīcību un palīdzības sniegšanas pamatus ārkārtējās situācijās. "Viena prasme var izglābt dzīvību.

Vai zini, kā rīkoties, ja atklātā ūdenī pēkšņi iestājas panika? Vai spētu palīdzēt citam, neap-

draudot sevi? Šovasar aicinām ne tikai peldēt, bet iemācīties būt drošiem," aicina "VeloRonis".

Pirmajā nodarbībā Latvijas ūdens soļošanas komanda iepazīstinās ar jauno ūdens sporta veidu, kā arī palīdzēs attīstīt pārliecību un kustību prasmes ūdenī. Turpmāk ar interesentiem strādās sertificētas peldēšanas treneres Inga Krivcova un Viktorija Knese, kā arī biedrības "Peldēt droši" speciālisti.

Īpaši gaidīti bērni un jaunieši vecumā no 7 līdz 18 gadiem, taču nodarbības ir atvērtas ikvienam, kurš vēlas vasaru pavadīt drošāk un pārliecinātāk.

Vienlaikus tā būs lieliska iespēja sagatavoties arī Liepājas atklātajam peldējumam 9. augustā.

Nodarbības tiek īstenotas ar Liepājas pašvaldības atbalstu, finansējums iegūts Pilsoniskās sabiedrības organizāciju projektu līdzfinansēšanas konkursā.

Latvijā ik gadu noslīkst vidēji 115 cilvēki, vienlaikus

Peldēšanas prasmes, zināšanas par drošu uzvedību pie ūdens un spēja atpazīt riskus ir pamats drošai atpūtai vasarā. Tomēr ārkārtējās situācijās izšķiroša nozīme ir zināšanām, praksēm iemācām un spējai saglabāt mieru.

OHM.LV FOTO

sabiedrībā joprojām valda uzskats, ka lielākā daļa spētu pareizi rīkoties bīstamās situācijās uz ūdens. Tomēr realitātē

negaidīti apstākļi bieži izraisa apjukumu un paniku. Tādēļ ir būtiski regulāri pilnveidot gan peldēšanas prasmi, gan zināšanas

par drošu rīcību ūdenī un tā tuvumā, tostarp apgūt veidus, kā palīdzēt citiem, neapdraudot savu drošību. ■

Kurzēmē trīs saslimšanas gadījumi ar salmonelozi pēc nūdeļu lietošanas

Latvijā laboratoriski apstiprināti trīs "Salmonella Stanley" izraisīti salmonelozes gadījumi sākumskolas vecuma bērniem, un tie saistīti ar "Reeva" ātri pagatavojamo nūdeļu lietošanu uzturā sausa jeb termiski neapstrādātā veidā, liecina Slimību profilakses un kontroles centra (SPKC) publicētā informācija.

Visi trīs saslimušie ir sākumskolas vecuma bērni, kuri saslimuši šā gada aprīlī un maijā.

Saslimšanas gadījumi reģistrēti Ventspilī, Liepājā un Kuldīgā.

SPKC ir saņēmis Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīcas Nacionālās mikrobioloģijas references laboratorijas datus, kas apstiprina, ka Latvijā konstatētie "Salmonella Stanley" izraisītie salmonelozes gadījumi ir saistīti ar starptautisku uzliesmojumu. "Salmonella Stanley" paraugu sekvenčēšana uzrādījusi ciešu ģenētisko radniecību starp izraisītājiem. ■

Skolas slēgšanas dēļ no amata atbrīvo Lutriņu pamatskolas direktori

Saldus novada domes deputāti no amata atbrīvoja Lutriņu pamatskolas direktori Baibu Dīriņu.

Lutriņu pamatskola tiks slēgta 31. jūlijā. Patlaban puse no skolēniem jau ir izvēlējusies jaunu skolu, bet par to, kur mācības turpinās pārējie novada skolo-

lēni, būs zināms līdz 31. jūlijam, domes sēdē deputātus informēja Saldus Izglītības pārvaldes vadītāja Saulcerīte Levica.

Pagājušā gada novembrī Saldus novada dome nolēma, ka gadījumā, ja līdz šā gada 29. maijam skolā nebūs pietiekams skolēnu skaits, tad to slēgs. ■

Pieaugs pašvaldības dzīvokļu īres maksa

1. oktobra par 67% palielināsies Ventspils pašvaldības dzīvokļu īres maksa, aģentūru LETA informēja SIA "Ventspils nekustamie īpašumi" sabiedrisko attiecību speciālists Kārlis Lithens.

Ventspils pašvaldībai piederošo dzīvokļu lietošanas maksa no 1. oktobra būs 0,45 eiro par

kvadrātmetru mēnesī. Izmaiņas attiecas uz visām pašvaldībā piederošo dzīvokļu īrnieku grupām.

Īres maksa sastāv no divām daļām, proti, kopīpašuma apsaimniekošanas jeb pārvaldīšanas maksas, ko nosaka dzīvokļu īpašnieku kopība, un dzīvokļa lietošanas maksas, ko nosaka pašvaldība. ■

Dakteri Klauni meklē papildspēkus

Interesenti, kuri sajūt aicinājumu iesaistīties vairāk nekā 30 pasaules valstīs atzītā medicīniskās klauņdezes programmā "Dakteri Klauni" un vēlas atbalstīt bērnu un viņu tuviniekus slimnīcās visā Latvijā, līdz 10. jūlijam var iesniegt pieteikumus. Dakteru Klaunu komandā nepieciešami arī papildspēki Liepājā, kuri regulāri apmeklētu pacientus arī Liepājas Reģionālajā slimnīcā.

Šobrīd Liepājā, kas šajā kustībā iesaistījās pirms desmit gadiem, palikuši strādāt vien divi dakteri Klauni.

Šīs programmas galvenā ide-

ja ir sniegt atbalstu bērnam un viņa tuviniekiem, lai pārvarētu psiholoģiskos stresus laikā, kas jāpavada slimnīcā, rehabilitācijas un procedūru laikā, kā arī lai mazinātu stresu, kas saistīts ar ārstniecību un ilgstošu atrašanos slimnīcā. Programma Latvijā izziņojusi uzsaukumu interesentiem, kuri vēlas pievienoties šai misijai.

Dakteru Klaunu komandā aicina pievienoties vismaz 18 gadus sasniegušus radošus, mākslinieciskus un komunikablus cilvēkus, kuri prot atrast kopīgu valodu ar bērniem un pusaudžiem un kuri gatavi regulārai ilgtermiņa darbībai. Būtisks nosacījums arī ir apzi-

nāties slimnīcas darba specifiku un būt psiholoģiski gatavam iespējamām grūtībām.

Dalībnieku atlase notiks četrās kārtās. Uz pirmo kārtu ir jāaizpilda anketa drklauni.lv, jāuzfilmē video ne garāku par 3 minūtēm, kurā jāpastāsta par sevi un savu motivāciju pievienoties komandai.

Visi atlases izturējušie dalībnieki pirms prakses un darba slimnīcās piedalās pamatmācību programmā: teorētiskās un praktiskās nodarbības medicīniskajā klauņadē un aktiermeistarībā, nodarbības par darbu slimnīcā, bērnu psiholoģiju u.c. tēmām. Nodarbības vada uzaicināti speciālisti no Latvijas un ārzemēm. ■

Vairākos reģionālo autobusu maršrutos Kurzēmē klāt izmaiņas

Vairākos reģionālo autobusu maršrutos Kurzēmē no 1. jūlija stājušās spēkā izmaiņas, aģentūru LETA informēja Autotransporta direkcijā (ATD).

Izmaiņas ietekmēs trīs reģionālo autobusu maršrutos Kurzēmē – Ventspils-Zīras, Liepāja-Ventspils un Rīga-Tukums-Talsi-Ventspils.

Tostarp maršrutā Ventspils-Zīras agrais rīta reiss no Ventspils autoostas no pirmdienas līdz sestdienai turpmāk tiks sāks

desmit minūtes vēlāk – pulksten 6.10, savukārt atpakaļceļā reisā pulksten 6.45 no Zīrām autobuss pieturās apstāties mainītos laikos un galapunktā Ventspils autoostā iebrauks 11 minūtes agrāk – pulksten 7.25.

Savukārt maršrutā Liepāja-Ventspils vairākos reisos turpmāk iekļaus pieturu "Ploce", kas atrodas Dienvidkurzemes novada Vērgales pagastā uz autoceļa Ventspils-Grobiņa (P111), tādējādi pagasta iedzīvotājiem nodrošinot ērtāku nokļūšanu

Liepājā un Ventspilī – no Liepājas autoostas reisos pulksten 11.40 un pulksten 20.15, kā arī no Ventspils autoostas reisos pulksten 17.30 un pulksten 8.30.

Tikmēr maršrutā Rīga-Tukums-Talsi-Ventspils autobuss rīta reisā, pulksten 9.50 izbraucot no Ventspils autoostas, brauks ātrāk, līdz ar to apstāšanās laiki pārējās pieturās mainīsies un galapunktā Rīgas starptautiskajā autoostā tas iebrauks 35 minūtes agrāk – pulksten 13.30. ■

ISUMĀ

Latvija. Rīgas pilsētas tiesa kādam elektrīķim par spiegošanu Krievijas militārā izlūkdienesta (GRU) interesēs piespriedusi brīvības atņemšanu uz pieciem gadiem un sešiem mēnešiem bez mantas konfiskācijas, kā arī probācijas uzraudzību uz vienu gadu un astoņiem mēnešiem. Saskaņā ar apsūdzību persona no 2016. gada līdz 2025. gadam ideoloģisku motivu vadīta brīvprātīgi sadarbojās ar GRU un tās uzdevumā nelikumīgi vāca un tieši nodeva Krievijas izlūkdienestam ziņas par lidlauku "Spilve", mobilo sakaru priekšapmaksas karšu iegādes nosacījumiem, militāri politiskajām norisēm valstī, palīdzību Ukrainai, NATO aktivitātēm, kā arī citām aizsardzības nozares aktualitātēm.

Latvijas Goda ģimenes aplieciņu turpmāk varēs saņemt un turpināt izmantot ikviens ģimene, kurā ir trīs vai vairāk bērni un kurā vismaz viens bērns atbilst noteiktajiem vecuma, izglītības vai dienesta kritērijiem, paredz valdība apstiprinātie grozījumi Latvijas Goda ģimenes aplieciņas programmas īstenošanas kārtībā. Izmaiņas stāties spēkā nākamā gada 1. janvārī. Atbilstoši līdzšinējai kārtībai ģimene varēja zaudēt Goda ģimenes statusu gadījumos, kad bērni pakāpeniski sasniedz noteikto vecuma sliekšni, pat ja ģimenē joprojām ir citi bērni.

Monako eksplodējais spridzeklis, ievainojot Ukrainas oligarhu Vadimu Jermolajevu un vēl divus cilvēkus, tai skaitā pusaudzi, paziņoja varas iestādes. Spridzeklis notika dzīvojamā ēkā, kas atrodas ielā pie Francijas robežas. Aizdomās turētais bija atstājis somu vai paciņu ēkas vestibulā. Spridzekļa sastāvā bija skrūves un skrotis. Monako dzīvojošais multimiljonārs Jermolajevs ir pakļauts Ukrainas sankcijām kopš 2023. gada decembra par viņa darbošanos alkohola tirdzniecībā Krievijas okupētajā Krimas pussalā.

ŠAJĀ DIENĀ

1. jūlijā

1569. Lietuvas lielkņaziste un Polija noslēdza Ļubļinas ūniju, apvienojoties vienā valstī – Žečpospolitā.

1858. Čārlzs Dārvins un Alfrēds Rasels Voless Londonā kopīgi nolasīja savu ziņojumu par evolūciju.

1961. Dzimusī Velsas princese Diāna.

1997. Pēc vairāk nekā 150 gadiem Lielbritānijas pārvaldē Honkonga pārgāja Ķīnas kontrolē.

2002. Darbu sāka Starptautiskā Krimināltiesa – pirmais pastāvīgais pasaules tribunāls kara noziegumiem.

SAGATAVOJIS EMĪLS DREIBLATS.

Pēc atklāsmēm par uzbrukumu sāk izmeklēšanu

Pret kiberdrošības ekspertu un tehnoloģiju entuziastu Elvisu Strazdiņu, kurš bija sazinājies ar hakeri, kurš aizvadītajā nedēļā veica kiberuzbrukumu uzņēmumam "Latvijas valsts meži" (LVM), sāks kriminālprocess. Par to viņš pavēstījis sociālajos medijos.

Valsts policija skaidroja, ka izmeklēšana sāka par personas patvaļīgu un nesankcionētu darbošanos LVM vārdā. Pret konkrēto personu nav sākti atsevišķs kriminālprocess, bet jau esošajai procesā piemērots procesuālais statuss "persona, pret kuru sāks

kriminālprocess". Strazdiņš aizvadītajā nedēļā Latvijas Televīzijā publicēja informāciju, ka kiberuzbrukumu īstenojušais hakeris par LVM datu atšifrēšanu sagaida vairāk nekā 600 000 eiro. To viņš esot noskaidrojis, personīgi sazinoties ar hakeri.

Strazdiņš skaidroja, ka hakeris izmantojis pat septiņus gadus neatjaunotas programmatūras ievainojamību, kas rada bažas par valsts pārvaldes kiberdrošību. Saistībā ar notikušo kiberuzbrukumu LVM infrastruktūrai Valsts policija ir konstatējusi, ka kāda ar notikumu nesaistīta persona ir patvaļīgi un nesank-

cionēti izlikusies par LVM pārstāvi – persona valsts institūciju vārdā bez jebkādas pilnvaras veica darbības, tostarp saziņu ar kibernoziedznieku, izvēršot sarunu par potenciālu izpirkuma maksu par datu atšifrēšanu. Tā Valsts policija pavēstīja sociālo mediju kontos.

"Šīs darbības netika saskaņotas ne ar vienu no incidenta risināšanā un izmeklēšanā iesaistītajām iestādēm. Par to arī Valsts policija šobrīd veic pārbaudi jau iepriekš sāktā kriminālprocesa ietvaros. Neviena persona nav aizturēta," vēstīja Valsts policija. "Vēršam uzmanību, ka policija

neizmeklē personas iepriekš publiskoto informāciju saistībā ar kiberuzbrukumu, bet gan viņa veikto patvarību, veicot darbības valsts kapitālsabiedrības vārdā," skaidroja policija.

Policija arī uzsvēra, ka neatkāšas no sabiedrības, privātā sektora vai kiberdrošības ekspertu sniegtās palīdzības, ja tās rīcībā ir informācija, kas var būt nozīmīga noziedzīgā nodarījuma atklāšanā vai izmeklēšanā.

Vienlaikus policija norādīja, ka šajā konkrētajā lietā neviens ar šāda veida informāciju vai sadarbības piedāvājumu nav vērsies.

Stiprina Baltijas reģiona aizsardzību

Ja atturēšana neizdosies, Vācijas un Nīderlandes korpusi būs gatavi stāties pretī pretiniekiem un aizstāvēt Latviju un Igauniju, vakar Valkā-Valgā NATO komandvadības atbildības nodošanas ceremonijā uzsvēra Vācijas un Nīderlandes korpusa komandieris ģenerālleitnants Pēters Mirovs. Pēc viņa teiktā, atturēšana ir efektīva tikai tad, ja potenciālais pretinieks redz sabiedroto gatavību, vienotību un apņēmību rīkoties.

Viņš norādīja, ka korpusa uzdevums būs vadīt tam uzticētos spēkus un nepieciešamības gadījumā aizstāvēt NATO teritoriju no pirmā metra. "Nav mazāk svarīgu NATO teritoriju – uzbrukums vienai daļībvalstij nozīmētu uzbrukumu visai aliansai," skaidroja Mirovs.

NATO Sauszemes spēku pavēlniecības komandieris ģenerālis Kristofers Donahū norādīja, ka līdz ar atbildības

nodošanu Vācijas un Nīderlandes korpusam tiek **izveidota vienota komandvadības sistēma no Baltijas reģiona līdz Vidusjūrai**, tā ļaus nodrošināt nepārtrauktu atturēšanu un nepieciešamības gadījumā arī efektīvu aizsardzību krīzes vai konflikta situācijā. Viņš uzsvēra, ka atturēšanas mērķis ir novērst nākamo karu, esot gataviem tajā uzvarēt, vēl pirms tas sācies.

Pēc komandvadības atbildības pārņemšanas Vācijas un Nīderlandes korpus koordinēs NATO un nacionālās sauszemes aizsardzības vienības, kas izvietotas Latvijā un Igaunijā. Līdz šim šīs funkcijas pildīja Ziemeļaustrumu daudz nacionālais korpus. Izmaiņas ir daļa no NATO komandvadības reformas, kas tika ieviesta pēc 2023. gada Viļņas samita, lai nodrošinātu ātrāku un efektīvāku sabiedroto spēku mobilizāciju.

Cenu samazinājumu uzraudzīs ar monitoringu

Godprātīgu samazinātās pievienotās vērtības nodokļa (PVN) likmes piemērošanu četrām pārtikas pamatproduktu grupām uzraudzīs ar monitoringu. Ekonomikas ministrijas valsts sekretāra vietnieks ārējo ekonomisko sakaru jautājumos Edijs Šaicāns skaidroja, ka PVN samazinājuma uzraudzība notiks divos virzienos. Pirmais paredz izmantot datu apmaiņas sistēmu, kurā Centrālajai statistikas pārvaldei ir pieejami tirgotāju darījumu dati. Tas ļaus izsekot to produktu cenu izmaiņām, kuriem piemērota samazinātā PVN likme. Savukārt otrs monitoringa virziens paredz, ka sadarbībā ar Konkurences padomi līdz gada beigām tiks veikts padziļināts izvērtējums par PVN samazinājuma pārneši gala cenās.

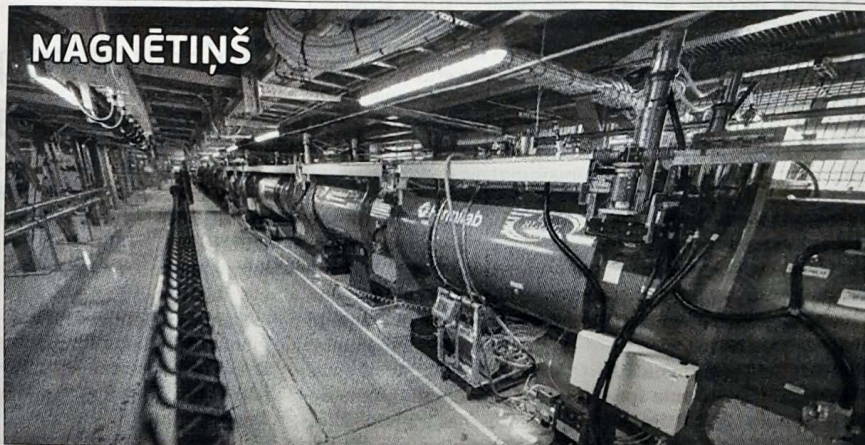
Runājot par iespējamajiem sodiem komersantiem, kuri rīkotos negodprātīgi, Šaicāns

norādīja, ka lielākais sods šajā gadījumā būtu pašas iniciatīvas neveiksme. Viņš uzsvēra, ka gan ražotāji, gan tirgotāji apzinās, ka, ja pilotprojekts neattaisnosies, tas būs neveiksmīgs visām iesaistītajām pusēm, ko neviens nevēlas. Latvijas Pārtikas tirgotāju asociācijas izpilddirektors Jānis Dubults uzsvēra, ka **nav pamata bažām, ka PVN pārnešes nebūs godprātīga.**

No šodienas dažiem ikdienā bieži pirktiem pārtikas produktiem pievienotās vērtības nodokļa likme samazināsies no 21% līdz 12%. PVN samazināto likmi piemēros četrām pārtikas pamatproduktu grupām – maizei, pienam, mājputnu gaļai un olām. Samazinātā likme būs spēkā vienu gadu. 12% PVN likme Latvijā jau tiek piemērota vairākām pārtikas produktu grupām, tostarp zīdaiņu specializētajai pārtikai un svaigiem augļiem, ogām un dārzeņiem.

FOTOFAKTS

MAGNĒTIŅŠ

Eiropas Kodolpētījumu organizācija CERN uz četriem gadiem apturēs visus eksperimentus ar 27 kilometrus garo Lielo hadronu paātrinātāju. To apkos un uzlabos, uzstādot arī šo magnētu, kas uz pusi palielinās magnētisko lauku.

Foto – afp/LETA

SLUDINĀJUMI

PIENĒM REKLĀMAS NODAĻĀ (PASTA IELĀ 3) DARBDIENĀS NO PLKST. 9 LĪDZ 17, TEL. 63422309.
Par sludinājumu un reklāmas saturu redakcija neatbild.

IVO FOMINS

Šis gads māksliniekam ir īpašs – Ivo Fomins nominēts jaunajai mūzikas balvai "GAMMA" kā viens no aizvadītā gada labākajiem rokmūziķiem Latvijā. Nominācija apliecina gan radošo briedumu, gan stabilo vietu Latvijas rokmūzikā.

Koncerts notiks 3. jūlijā pl.20 Skrundas Pilskalņa estrādē

Latviešu rokmūzikas balss Ivo Fomins dodas koncertturnejā ar jaunu koncertprogrammu, kurā klausītājus sagaida atjaunots grupas sastāvs, jaunas dziesmas un enerģisks, vizuāli jaudīgs roka šovs. Turnejā līdzās jaunajam materiālam izskanēs arī skatītāju iemīļotie grāvēji – "Nekas jau nebeidzas", "Putni bez spārnēm", "Vēlreiz" un citas dziesmas, kas gadu gaitā kļuvušas par klausītāju iemīļotajiem hitiem. No jaunajām dziesmām sagaidīsiet "Ezera sonāte" un aktuālo koncertprogrammas tituldziesmu "Bez liekiem vārdiem".

VĒSTIS

Karstā laikā sūdzas par reiboņiem un pārkaršanu

• LIENE KUPIČA

Lai arī no pagājušās ceturtdienas valda īpaši karsts laiks, Liepājas Reģionālās slimnīcas (LRS) Uzņemšanas nodaļā būtisks ar karstumu saistīto pacientu skaita pieaugums tomēr nav novērots. Vidēji diennaktī pēc medīķu palīdzības vērsās četri līdz pieci cilvēki, kuriem karstums un tā sekas izraisījušas kādus veselības traucējumus, laikrakstam pastāsta slimnīcas sabiedrisko attiecību speciāliste Indra Grase.

Visbiežāk pacienti šo dienu laikā, ierodoties slimnīcā, sūdzas par pārkaršanu, atūdeņošanu, galvassāpēm, nespēku, reiboni vai ģiboni. Nereti pasajūta pasliktinās sabiedriskajā transportā vai ilgstoši uzturoties slikti vēdinātās un sakarsušās telpās, kur augstā gaisa temperatūra un nepietiekama šķidruma uzņemšana rada papildu slodzi organismam.

LRS medīķi atgādina, ka karstā laikā īpaša uzmanība jāpievērš pietiekamai šķidruma

uzņemšanai. Ūdeni ieteicams dzert regulāri visas dienas garumā, negaidot slāpju sajūtu. Tāpat vēlams izvairīties no ilgstošas uzturēšanās tiešos saules staros dienas karstākajās stundās – no pulksten 11 līdz 16. Ikdienā vēlams izvēlēties vieglu, gaišu apģērbu un galvassegu, kā arī iespēju robežās uzturēties vēsās vai labi vēdinātās telpās. Īpaši uzmanīgiem jābūt senioriem, maziem bērniem, grūtniecēm un cilvēkiem ar hroniskām saslimšanām, jo viņu organisms karstumu panes grūtāk. Tāpat atstāt bērnu vai mājdzīvnieku automašīnā nevajadzētu pat uz īsu brīdi, jo transportlīdzekļa salons ļoti ātri sakarst līdz dzīvībai bīstamai temperatūrai.

Ja parādās izteiktas reibonis, apjukums, stipras galvassāpes, vemšana vai cilvēks zaudē samaņu, nekavējoties jāizsauc Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests, zvanot 113. Līdz medīķu ierašanās brīdim cietušais jāpārvieto vēsākā vietā un, ja cilvēks ir pie samaņas, jānodrošina dzīvībai nepieciešamie malki.

LIKSTAS

PIEDZĒRIES VĪRIETIS BRAUKĀ PA NĪCU AR "BMW"

Pirmdien ap pulksten 20.30 Valsts policijas amatpersonas Nīcā apturēja kārtējo dzērājšoferi.

Vīrietis vadīja automašīnu "BMW", būdams 1,69 promiju reibumā, ziņo Valsts policijas pārstāve Madara Šeršņova. Par notikušo ir uzsākts kriminālprocess.

ATCERIES ABONĒT LAIKRAKSTU

jūlijam!

Laikraksta "Kurzemes Vārds" redakcijā
vai LATVIJAS PASTA NODAĻĀS LIEPĀJĀ UN NOVADU CENTROS.

Dažādi

• **Nepieciešams** notīrīt vecos ķieģeļus un novietot uz paletēm.
Tāl. 26776768.

Pakalpojumi

• **Jumtu remonts, maiņa.** Māju siltināšana. Demontāžas darbi. Žogu likšana. Materiālu piegāde no ražotāja.
Tāl. 22376653.

• **Jumta darbi.**
Tāl. 29728210.

• **Logu mazgāšana.**
Tāl. 26223752.

• **Jumta darbi, skārdniecība.**
Tāl. 25272631.

• **Dzīvokļu remonts.**
Tāl. 26160028.

• **Fasādes apdares darbi.**
Tāl. 22040226.

• **Santehnikas darbi.**
Tāl. 28851975.

• **Plauķu zāli** Liepājā un tās apkārtnē.
Tāl. 25963663.

Pārdod

Mājai un dārzam

• **"Biosiltums"** – skaldītu malku, briketes, granulas. Tāl. 22027702.

• **"Atspere"** turpina izpārdošanu. 50% atlaide, preču pārbaģība. Pastieidzies, nenokavē! Tāl. 29154822.

• Piegādājam **skaidu briketes, granulas un malku** Liepājā un novadā.
Zvanīt 25465646.

• **dējējvistas**, baltas un brūnas (8 mēn.).
Tāl. 24976880.

• skaldītu **malku** – gan jauktu lapkoku, gan tīru bērzu. Krava no 250 EUR.
Zvanīt 28356979.

• sausu, skaldītu lapkoku **malku**, krava 6,5 berkubi – 280 eiro. Sadarbība ar sociālajiem dienestiem.
Zvanīt 28442442.

• skaldītu **malku** (jauktā, bērzs) krāsniņām, plītiņiem, katliem. Krāvēji.
Tāl. 25956218.

• **logus, durvis, žalūzijas, insektu** sietu veikalā "Telpa Deko", Krūmu ielā 41.
Zvanīt 26711535.

PĀRSTEIDZ

savus tuviniekus,
radus un draugus ar

APSVEIKUMU

jubilejās, kāzās,
kāzu gadadienās un

ievieto apsveikumu ar foto
"Kurzemes Vārds" TIKAI PAR 10 EUR.

Sikāka informācija pa tālruni 28658102
vai laikraksta "Kurzemes Vārds" redakcijā
Pasta ielā 3 (ieeja no sētas puses).

Laikraksta "Kurzemes Vārds"
Sludinājumu un reklāmas daļā
un abonēšanas centrā "Kurzemes Vārds"

KATRS TREŠAIS SLUDINĀJUMS

BEZ MAKSAS!*

*Maksājot par diviem sludinājumiem uzreiz, trešo saņemsi bez maksas.

Skenē QR kodu

un lasi laikrakstu

Kurzemes Vārds

arī elektroniski!

Pazaudēts – atrasts

• **Noklidusi bailīga kaķenīte** – tumši brūna ar dzelteniem raibumiņiem, uz purniņa dzeltena stripiņa.
Tāl. 25978722.

Gaišu ceļu sargātāja
Tu mums bijī, māmuliņ,
Nu tev pārkāj kapu priede
Vesu smilšu paladziņ,
Skumjās paziņojam, ka Mūžībā
atgājusi mūsu mīļā
Katrine Valentina TOMASE.
Atvadīšanās sestdien, 4. jūlijā,
pulksten 16 Vērgales kapos.
Ģimene

Lūgsm tavai dvēseļītei
Debessceļā mienu gūt,
Lai ar tevi zvaigznes starā
Varam domās kopā būt.
Skumju brīdī esam kopā un izsakām
visdziļāko līdzjūtību piederīgajiem,
mūsu draudzes locekļi
Katrine TOMASI
Mūžībā pavadot.
Liepājas metodistu draudze un
mācītājs

Tā aiziet mūsu mīļie,
Aiziet no ikdienas rūpēm
Mierā un klusumā prom.
Paliek vien dvēseles gaiss...
Izsakām visdziļāko līdzjūtību Benītai Baltrūnei,
MAMMU
Mūžībā pavadot.
Dienvidkurzemes novada
pašvaldība

Ir apklusuši soļi,
Vien paliek mīlestības gaisais stars.
Cilvēka mūžs ir kā ābeles lapa,
kā ābeles zieds.
Cilvēka mūžs ir īss.
Tas ir tikai mirklis.
Mirklis vien.
Izsakām visdziļāko līdzjūtību tuviniekiem, sev mīlu cilvēku
Jāni PĒRKONU
Mūžībā pavadot. Lai gaišas atmiņas
sniedz spēku šajā skumju brīdī.
Jūsu kaimiņi

PIRMS 30 GADIEM

Kurzemes Vārds

LIEPĀJAS PILSĒTAS LAIKRAKSTS

Pirmdien, 1996. gada 1. jūlijā, otrdien, 2. jūlijā.

Pārlūkasin arhīvu, lai postāstītu, ko pirms 30 gadiem rakstīja mūsu laikraksts par tolaik aktuālajiem notikumiem.

Terorists Smirnovs
vēlas uz cietumu Krievijā

● Gāze ir, un skursteni kūp. Straujiem soļiem pietuvosies jūlija pirmā nedēļa, kad "Latvijas gāzes" padome draudējs atslēgt dabasgāzi "Liepājas metalurgam", ja nebūs nomaksāta daļa no vairāk nekā 5 miljonu lielā parāda. Ikviens liepājnieks var pārliecināties, ka divi no trim "Liepājas metalurga" simboliem kūp un tātad darbs turpinās. "Liepājas metalurga" direktors Valērijs Terentjevs informēja, ka pagaidām nekādu jaunumu attiecībā ar "Latvijas gāzi" nav. Padomes lēmums ir spēkā, taču uzņēmuma vadītāji turpina meklēt izeju no neapskaužamās situācijas.

● Krievijas ģenerālkonsuls tiekas ar Smirnovu. Vakar pēcpusdienā Krievijas Federācijas ģenerālkonsuls Liepājā Ruslans Bakalo Latvijas Republikas Iekšlietu ministrijas Ieslodzījumu vietu departamenta Liepājas izmeklēšanas cietumā tikās ar nesen notiesāto Krievijas pilsoni Vladimiru Smirnovu. Smirnovs, kuram Liepājas Pilsētas tiesa nolēma atņemt brīvību uz trīs gadiem, Ruslanam Bakalo nesen bija nosūtījis vēstuli ar lūgumu – atļaut sodu izziest Krievijas Federācijas teritorijā. Savu iesniegumu notiesātais bija pamatojis ar to, ka viņš nav apmierināts ar tiesas lēmumu un nevēlas vainīgs. (..) Ruslans Bakalo "Kurzemes Vārdam" pastāstīja, ka šī ir pirmā reize, kad kāds no ieslodzītajiem Krievijas pilsoņiem viņam nosūtījis šādu lūgumu.

● Gatavoja Autobusu parka privatizācijai. Liepājas domes Ekonomikas daļas vadītāja Līvija Rage šodien piedalās Latvijas Pašvaldību savienības

Tehnisko problēmu komitejas darba grupas sēdē. Tajā tiks salīdzināti pašvaldību viedokļi par gaidāmo sabiedriskā transporta uzņēmumu, arī Liepājas Autobusu parka, privatizāciju un par iedzīvotāju pārvadāšanas organizēšanu vispār.

● Mazuta pikas arī Liepājas pludmalē. Lai gan speciālisti uzskata, ka mazuta straume laimīgi pagājusi Liepājai garām, tomēr jau pirms Jāņiem arī mūsu pludmalē varēja "sasmaržoties". Taču mazuta daudzums bijis tik nenoīmīgs, ka traukumi par to neviens nav cēlis. Svētdien, pārstāigājot pludmali, Jūras kontroles daļas Liepājas sektora darbinieki konstatējuši, ka mazuta ir palicis vēl mazāk. Iespējams, ka vakardienas vēji izputinās pēdējās tā paliekas, taču tikpat labi var notikt pilnīgi otrādi, un mazuta pikas atkal var parādīties.

● Liepājnieki – jaunā TV seriālā. Latvijas televīzijas režisore Virdžīnija Lejiņa, kuras seriāls "Lai tev labi klājas" ieguva skatītāju simpātijas, šovasar nolēmusi ķerties pie jaunas četru sēriju televīzijas filmas uzņemšanas. Seriāls sauksies "Vienas vasaras zieds", un tā scenārijs veidots pēc Alfreda Džiluma darbu motīviem. Filmēšana sākas jau šonedēļ, turpināsies visu jūliju un pēc tam atsāksies septembrī. Seriālā piedalās arī krietns pulciņš liepājnieku – aktieri Juris Bartkevičs, Jānis Kuplais, Edgars Pujāts, pašreizējās teātra studijas audzēknis Emīls Dreiblatš u.c., kā arī liepājniece, Mūzikas akadēmijas studente Baiba Bartkeviča.

"KURZEMES VĀRDU" PĀRLAPOJA
INTS GRASIŠ

Dodo ienākšana nepalīdz

● JĀNIS MALĒJAIS

"Grobīņa" izbraukumā zaudēja "Jelgavai" ar rezultātu 0:2 (0:1), kas guvusi trešo uzvaru pēc kārtas, turnīra tabulā noķerot 4. vietā esošo "Liepāju", kas vakar spēlēja mājās pret "Ogre United". Mačs beidzās pēc redakcijas slēgšanas.

Pie spēles pirmās lespējas tika "Grobīņas" pussargs Dodo, kura sitiens ar galvu minimāli lidoja garām vārtiem. Pēc šīs lespējas spēli lielākoties kontrolēja mājnieki, informē sportacentrs.com.

Apgrīzienus jelgavnieki uzņēma, tuvojoties puslaika noslēgumam, liekot "Grobīņas" aizsardzībai un kapteinim Dāvi-

dam Družinam piespiedu kārtā aizsargāties un nosargāt pēdējo līniju. Vārtiem tuvu bumba nonāca pēc bīstama stūra sitiena, tā no sākotnējās izspēles gandrīz lidoja vārtos – ceļā pēdējā brīdī nostājās Dodo.

Galu galā "Jelgavai" vārtus atrast izdevās, pirmo puslaiku noslēdzot vadībā. "Grobīnas" cietoksni uzlauza Bečers, kurš veiksmīgi apstrādāja Žaleiko piespēli un spēcīgi ietrieca bumbu vārtos.

"Grobīņas" vārtsargam Robertam Ozolam, kurš tik tikko atgriezies spēlēt futbolu Latvijā, šie bija pirmie ielaistie vārti, aizstāvojot jauno komandu. Savā debijā pret bijušo klubu "Auda" iepriekšējā mačā viņš vārtus

atstāja sausā.

Otrajā puslaikā mājnieki turpināja uzbrukt, un 63. minūtē divas labas iespējas izšķērdēja Žaleiko. Pirmais viesu sitiens vārtu rāmī nāca tikai 76. minūtē, kad Dobrecova sitiens no distances liku Dvoržakam glābt savu komandu.

Atlikušajās minūtēs viesi nespēja būtiski apdraudēt mājnieku vārtus, tikmēr jelgavnieki vēlreiz atrada teicamu momentu, kuru otro reizi šajā mačā veiksmīgi izmantoja. Žaleiko piespēli uz vārtu tīklu pārvirzīja Bečers, kurš guva savus otrs vārtus šajā mačā.

"Grobīņa" paliek priekšpēdējā, devītajā pozīcijā ar 17 punktiem.▶

Manēžā saimnieko badmintonisti

● JĀNIS MANDEIKS

Liepājā LOC manēžā norisinājās Eiropas badmintonu U-17 reitinga turnīrs "RSL Liepāja Beach U-17 2026". Mājiniiece Paula Mežale pāri ar Viktoriju Zubovu (BK "Darta/Daugmale") U-17 meiteņu dubultspēles izcīnīja bronzu, kas ir augstākais sasniegums abu jauno sportistu karjerā.

Somijas pāri uzvarēja visas trīs dubultspēļu disciplīnās, puīšu vienspēlēs uzvarēja Daniels Tankevičs no Lietuvas, bet meiteņu vienspēlēs Amēlija Hagberga no Zviedrijas. Bron-

zas medaļas Latvijai izcīnīja arī Oskars Bajārs no Baložiem, viņš zēnu dubultspēlēs spēlēja pāri ar Albertu Leisu no Igaunijas.

Divas trofejas Liepājā izdevās izcīnīt Somijas spēlētājiem Akselim Hēmenheimu un Sofijai Reinikainenai, kuri kopā uzvarēja jauktajās dubultspēlēs, bet Akselis uzvarēja zēnu dubultspēlēs kopā ar Johannesu Lehtineni un Sofija trimfēja meiteņu dubultspēlēs kopā ar Uni Pariku.

Badmintonu turnīrā "RSL Liepāja Beach U-17 2026" piedalījās spēlētāji no sešām valstīm – Somijas, Igaunijas, Zviedrijas, Lietuvas, Ukrainas, kā arī Latvi-

jas spēlētāji no Talsiem, Olaines, Siguldas, Rīgas un Liepājas.

Liepājā vienlaicīgi ar Eiropas badmintonu U-17 reitinga turnīru notika arī papildus sacensības U-13 un U-15 jauniešiem, dubultspēļu turnīrs "King of the Court" formātā, kur spēlētāji ik pēc seta mainās ar partneriem un katram cīnoties par punktiem individuāli. Un arī tradicionālais Izaicinājuma kauss, kur varēja piedalīties sportisti, kas izstājušies no tālākām cīņām Eiropas U-17 reitinga turnīrā. Eiropas badmintonu U-17 reitinga turnīrs Liepājā notiek kopš 2022. gada.▶

FUTBOLA ZIŅAS

TURPINA UZVARĒT 2. LĪGĀ

Latvijas futbola 2. līgā uzvaras turpina krāt Liepājas dublieri. Denisa Ivanova trenētā komanda septītās kārtas mačā ar 5:0 (2:0) pārspēja FK "Kekava/Auda". Mūsējie ir viena no divām A grupas vienībām, kas vēl nav zaudējusi un ar 19 punktiem tabulā ieņem 1. vietu. Aizvadītajā cīņā vēl nebija aizritējušas desmit minūtes, kad laukuma saimnieki ieguva divu vārtu pārsvaru. Ar rezultatīviem sitieniem atzīmējās Roberts Untulis un francūzis Amadu Traore, kurš arvien retāk tiek virslīgas vienības starta vienpadsmitniekā. Otrajā puslaikā rezultātu izskaistināja Tomass Šulcs, Gustavs Aņišs un vēlreiz Roberts Untulis. 4. jūlijā "Liepāja-2/LFS" viesos sacentīsies ar JFC "Viola".

PUNKTUS DALĪJA UZ PUSĒM

Trešo reizi sezonā "Dienvidkurzemes SS" spēli 2. līgā noslēdza ar neizšķirtu 1:1. Šoreiz šāds rezultāts tika fiksēts RTU stadionā, kur Toma Guca vadītā komanda cīnījās ar JFK "Daugava/Union". Pēc neveiksmīgā sezonas ievada kurzemniekiem punkti krājas arvien ražīgāk, kas komandai ļauj atrasties 2. līgā A grupas 4. vietā. Mūsējie septiņās spēlēs sakrājuši deviņus punktus. Viesos kurzemniekus 28. minūtē vadībā izvirzīja spēlētāja treneris Toms Gucs. Mājiniķi jau nākamajā uzbrukumā rezultātu izlīdzināja. Otrajā puslaikā rezultāts vairs nemainījās, bet rīdzinieki kompensācijas laikā palika mazākumā. 4. jūlijā "Dienvidkurzemes SS" Grobiņas pilsētas stadionā uzņems FK "Iecava".

Kurzemes Vārds

REDAKCIJAS ADRESE:

Pasta ielā 3, Liepāja, LV 3401,
Latvijas RepublikaLaikraksts iznāk darba dienās,
izņemot pirmdienas.

http://www.kurzemes-wards.lv

Reklāma un sludinājumi.
Tāl. 63422309.

Tel. 63422366

Redaktors,
valdes priekšsēdētājs
Ints GRASIŠRedaktore,
projektu vadītāja
Anda PŪCE

korespondenti:

Ilze OZOLIŅA ..... tel. 63489462,
Linda KILEVICA ..... tel. 63423335,
Andris SUDMAIS ..... tel. 63480708,
Agrieta MANIŅA ..... tel. 63489460,
Ligita KUPČUS-APĒNA ..... tel. 63489469,
Liene KUPIČA ..... tel. 63489465,
Džūlija Lote LAPKA ..... tel. 63489458,

izpildītājs

Andis ROZĪTIS ..... tel. 63422366,

grāmatvede

Ilze SĒRMOLIŅA ..... tel. 63480656.

Izdevējsabiedrība "Kurzemes Vārds" ir Latvijas
Preses izdevēju asociācijas (LPIA) biedre.
Iespējamais "Kurzemes Vārda" tipogrāfijs,
Radio ielā 19a.
Reģistrācijas apliecības numurs 0768.
Indekss 3025. Tirāža 6140.

ISSN 1407-8902

ABONĒŠANA

Abonēšanas centrs "Kurzemes Vārds" Pasta ielā 3, tālr. 28658102.

Jaunais podnieks pats sev uzbūvē cepli

✎ Ligita Kupčus-Apēna, "Kurzemes Vārds"

Rūdolf Ate ir apņēmīgs un mērķtiecīgs jauniešs. Savās lauku mājās "Ketverčos" Rucavā ar pašizgatavotu kājminamu podnieka ripu viņš veido māla traukus un tos apdedzina turpat, jo šopavasār pūsis uztaisījis arī savu cepli. Jauneklis izpētījis un savā ziņā atjaunojis teju 200 gadu seno Rucavas podniecības tradīciju.

CEPLI LIEK UZ UGUNŠ ĀDERES

"3K" piedzīvoja brīdi, kad no paša būvētā cepla tika izcelti pirmie apdedzinātie trauki. Uz cepla atvēršanu bija sanākuši arī citi interesenti. Bet, kamēr vēl tika gaidīti viesi, jaunais podnieks pastāstīja, kā cepli veidojis. Izgatavojis koka fornu, kurā pildīt mālu, lai veidotu vienāda lieluma būvmateriālu. Forma veidota pēc vēsturiskajiem paraugiem. Interesanti, ka māls iegūts turpat uz vietas. Pie mājām padziļināts meliorācijas grāvis, un no tā izceltais māls, kas bija sakrāts lielā kaudzē, nu aizgājis ceplim.

Pie tā būvēšanas Rūdolfš ķeries klāt šopavasār, tikko kā nokūsis sniegs. Pūsis šogad beidz Liepājas Mūzikas, mākslas un dizaina vidusskolu. Sava kvalifikācijas darba ietvaros pētījis ap 200 gadu seno Rucavas podniecības tradīciju, tai skaitā arī iepazīnis Kurzemei un Rucavai rakstungo apaļo malkas cepli un nededzināmi māla ķieģeļiem.

Pagājušajā gadā viņš iepazīšies ar Baibu un Eināru Dumpjiem. 2001. gadā Dumpju pāris Ventpils Piejūras brīvdabas muzejam uzbūvējis tradicionālu Kurzemes cepli. Rūdolfš stāsta, ka tas bijis pirmais šāds ceplis pēc ļoti ilga pārtraukuma, un arī pirms tā būvēšanas Dumpju pāris veicis izpēti. Taču pats viņš nav balstījies tikai vienā paraugā. Kvalifikācijas darbā, izmantojot Valsts kultūrkapitāla fonda piešķirto radošo stipendiju, Rūdolfš vācis un salīdzinājis uzziņāto lielākajos muzeju arhīvos un krājumos.

Rūdolfā būvētajam ceplim ir divas kurtuves, pa vienai katrā pusē. Arī tāpēc tas ir unikāls, nekur citur Latvijā tāda neesot. Uguns cepli vīrās pa apli, bet vidū ir stendere, uz kura novietoti trauki. Sākumā ceplis kurināts prāgīti. "Kurināju astonešas stundas, un tā, lai lielais karstums uzreiz nesasniegt traukus," viņš atmiņas. Tikai pēc tam liesma pamazām laista ceplī iekšā. Pēc Rūdolfā teiktā, temperatūra kāpusi negaidīti ātri – no 300 uz 700 grādiem. "Tas ir diezgan netipiski. Nezinu, ticēsiet vai ne, bet cepli liku uz uguns āderes. Beigu beigās karstuma višā ceplī bija iespējams labi kontrolēt, ļoti viegli varēju vadīt temperatūru."

MĀLS TUVĀKS PAR METĀLU

Liepājas Mūzikas, mākslas un dizaina vidusskolas Keramikas nodaļā Rūdolfš iestājies ne uzreiz. Sākotnēji aizgājis uz metālizstrādājumu dizainu. Tā kā amatniecība viņu interesējusi vienmēr, šķietis, ka nākotnē varētu saistīt ar kalēja darbu. Mājās ir pat smēde. Tomēr ar laiku sapratis, ka metāls nav īsti viņa lieta. Otrajā kursā pārgājis uz keramiku.

Vairāk par Rucavas podniecības tradīciju Rūdolfš uzzinājis skolā. Keramikas nodaļā audzēkņi atdarina veco meistaru traukus, un skolotāja Vineta Trumpeņiece reiz šim

Aizmūrēto lūku atverot, skatam parvērās šāda aina. Trauki salikti smuki kārtu kārtām. Šajā ceplī Rūdolfš salicis ap 200 trauku, piepildot apmēram 60 procentus no tilpuma.

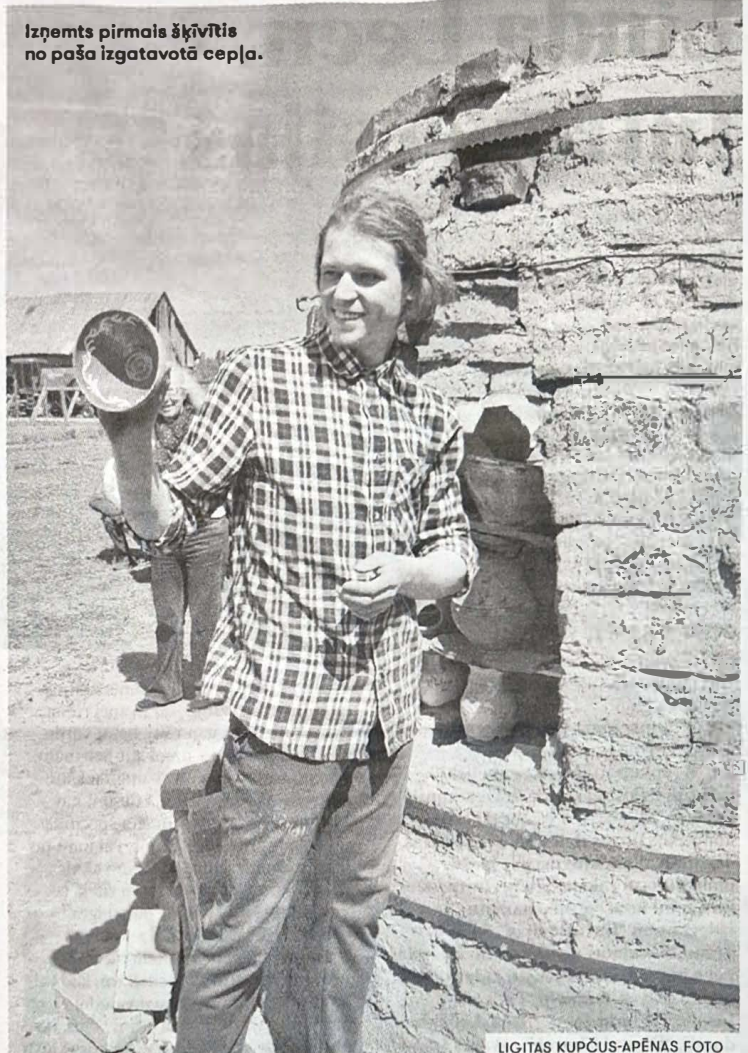
Rūdolfš traukus veido uz paša darinātās ar kāju minamas podnieka virpas. Tā tapusi, izpētot vēsturiskos paraugus. Arī šajā ziņā viņam bijis svarīgi pietuvoties tam, kā podnieki strādājuši agrāk.

darbam bija izvēlējusies arī vienkāršas krūzītes, ko darinājuši Rucavas meistari. Tā kā Rūdolfš pats nāk no Rucavas puses, protams, radusies interese. Viņš izpētījis, kas Rucavā uz vietas ir savākts no keramikas, pēc tam meklējis jau tālāk – Liepājas muzejā un citviet. Sākumā pētījis pašus traukus, to formu un izskatu. Vēlāk arvien vairāk sācis interesēties par to, kā tie tapuši. Attiecībā uz saviem traukiem viņš ļoti piesardzīgi lieto vārdu "autentisks". "Jo es nevaru apgalvot, ka man viss ir tā, kā būtu jābūt. Bet es ļoti cenšos," atzīmē 20 gadus vecais jauniešs.

Atbildot uz jautājumu, kāpēc viņam ir svarīgi turpināt tieši vietējo, Rucavai raksturīgo tradīciju, Rūdolfš pēc īsas apdomāšanās sacīja: "Sākumā bija tā – kad skolā vajadzēja pildīt kādus uzdevumus, nepatika tie, kas bija bezpersoniski, tikai ķekšīša pēc. Pamazām uzzināju par Rucavas podniecību, un man tā iepatikās. Mani vienmēr ir interesējušas šādas vēsturiskas lietas."

Trauki Rūdolfam top mājās. Atsevišķas darbnīcas viņam pagaidām nav. Savā ziņā tas nemaz nav tālu no tā, kā Rucavā podnieki strādājuši agrāk. "Man šķiet, ka Rucavā nevienam podniekam nav bijušas darbnīcas, visi strādājuši mājās. Vidzemē un Latgalē podnieki bijuši turīgāki," viņš spriež.

Izņemts pirmais šķīvītis no paša izgatavotā cepla.

LIGITAS KUPČUS-APĒNAS FOTO

Mālu traukiem viņš iegūst Ģeistautos, tas ir turpat Rucavas pusē, pie upes ielejas. Par šo mālu viņam savulaik stāstījis opis, ka tas esot labs un agrāk izmantots arī plīšu mūrēšanai. Ar zemes saimniekiem, kas ir attāli radnieki Atēm, Rūdolfš sarunājis, ka mālu drīkst rakt un vest mājās.

ZVAIGŽŅU MIRKLIS ARĪ SKOLOTĀJAM

Pirmajā apdedzināšanā Rūdolfš salicis ap 200 trauku. Viņš gan piebilst, ka ar to ceplis bijis aizpildīts tikai par 60 procentiem. Par to, vai pirmo partiju laidīs tirdzniecībā, pūsis pastāstīja, ka iepriekš viņa trauki nonākuši pie cilvēkiem dažādos ceļos – bija iegādājami veikalā Rucavas centrā, arī vietnē meistardarbs.lv. Mamma Līga Ate ieteikusi domāt arī par savu interneta veikalu. Bet pagaidām esot arī tā, ka cilvēki atbrauc pie viņa paša uz mājām. "Pie mums bieži iegriežas cilvēki, jo mamma nodarbojas ar floristiku. Trauki nu kļūvuši par vēl vienu iemeslu, lai pie mums atbrauktu." Pirmo pieredzi ar trauku pārdošanu Rūdolfš guvis pagājušajā vasarā. Toreiz viņš ap 20 paša darinātu trauku aizveda apdedzināt uz Ventpils cepli. Vēlāk Rucavas pagastā svētkos aptuveni pusi no tiem arī pārdevis. "Bet es vēl neesmu līdz

galam izpētījis un noskaidrojis, ko vēlas un kas patik pircējam."

LMMDV pedagoge Vineta Trumpeņiece, kas kopā ar kolēģi Kristīni Vizbuli bija diplomdarba vadītājas, Rūdolfā paveikto sauc par vietējās podniecības "reanimāciju". Viņš ne tikai pētījis traukus un atrastās lauskas, ko mēģinājis salikt kā puzzle, bet arī centies saprast seno darba tehnoloģiju – kā trauki veidoti, glazēti un apdedzināti. "Pats izraka mālu, uztaisīja ķieģeļus un samūrēja cepli. Tas ir kaut kas neticams," audzēkņa paveikto uzteic pedagoge. "Savā prātā domāju, nezin, vai Liepājas Mākslas skolas 100 gadu vēsturē kaut kas tik apjomīgs ir noticis. Neko līdzīgu neesmu dzirdējusi. Cilvēks pats nolemj, ka viņš jau 3. kursā izpētīs muzejus, arhīvus, visu, visu, satiks lielos meistarus, kas ir abi Dumpji... Viņš uzsūc zināšanas burtiski kā šūmme." V. Trumpeņiece atzīst, ka skolotājam šādi brīži ir īpaši. "Esmu lepnā par mūsu skolnieku. Tas ir tāds zvaigžņu mirklis skolotājam," viņa atzīst.

Arī Rūdolfā projekta aizstāvēšanā eksperti bijuši pārstiegti par darba apjomu un dziļumu. Audzēkņa darbs ieinteresējis arī vietējos cilvēkus. Viņi sākuši jauniešim nest senas krūzes un lauskas, kas atrastas Rucavas pusē. ■

No nejaušības līdz grāmatai. Linda Leen. Introversijas

Dzejas krājums "Introversijas" pieejams "Jāņa Rozes" grāmatnīcās visā Latvijā, savukārt, iegādājoties to vietnē www.lindaleen.com, grāmatu iespējams saņemt ar autores parakstu un personalizētu ierakstu. Grāmata "Introversijas" pirmoreiz pie lasītājiem nonāca maija beigās Lindas Leen minialbumu triloģijas "WAVES" otrā vilņa koncertos Kurzemē. Ventspils koncertzālē "Latvija" un Liepājas "Lielajā dzintarā" notika grāmatas atvēršanas svētki – tikšanās un autogrāfu sesija ar autori.

PUBLICĪTĀTES FOTO

✦ Agnese Kuplēna, "Talsu Vēstis"

Nākusi klajā Lindas Leen pirmā grāmata, kurā apkopoti mūziķes angļiski rakstīto dziesmu tekstu atdzejojumi latviešu valodā. Tos veidot un lasīt koncertos pirms dziesmu izpildīšanas oriģinālvalodā kļuvusi par ipašu, māksliniecei raksturīgu performance formu un konceptuālo pamatu izdevumam "Introversijas". Šajā grāmatā iekļauti divdesmit divu Lindas Leen autordziesmu tekstu atdzejojumi no mūzikas albumiem "Let's Go Insane", "Chameleon", "Divi. Labākie dueti", "Digital Church", "Waves I/II", kā arī vēl neizdotu, bet koncertos atskaņotu dziesmu atdzejojumi un dažī latviski radīti poēzijas darbi.

– Apsveicu ar pirmās grāmatas iznākšanu! Kā radās šī ideja par grāmatu?

– Pirms daudziem gadiem kāds jaunais pāris vēlējās iesaistīt kāzās savus viesus ar manas dziesmas "I do" piedziedājuma rindiņām un lūdza mani kā autori tās atdzejot. Pēc kāda laika atdzejoju visu dziesmu un eksperimenta kārtā koncertā nolasīju to, pirms izpildīju šo dziesmu oriģinālvalodā. Es tiešām jutu, kā zālē mainās emocionālā temperatūra, kad viss ir saprotamāks. Tomēr domāju, ka ne tikai tāpēc, jo mēs esam tā paauzde, kas angļu valodu jau pietiekami labi zina, līdz ar to tas, protams, ne tikai par tulkojumu ir stāsts. Tā ir kā jauna gan performances, gan dzejas forma. Tas ir koncepts.

– Tā tas attīstījās tālāk līdz grāmatai?

– Šis notikums ar jauno pāri atvēra durvis tam, par ko es nezināju, ka tas mani ir. Latviešu valodā kā mācību priekšmets man vienmēr patikusi, arī skolas laikā sacerējumi ļoti padevās.

Bagātīga valoda man vienmēr šķitusi inteliģences pazīme – ja tu spēj runāt gan interesanti, gan raiti, lietot vārdu kā krāsu. Likās, ka uzrakstīt nebanālu, svaigu, aizraujošu un skanīgu tekstu dziesmai latviešu valodā tiešām nav vienkārši, tā ir pavisam cita specifika un valodas ritms. Šaubījos, vai man tas ir pa spēkam, tomēr latviešu valoda atdzejojumu kontekstā man rīdēja tik viegli, ka es biju patiesi pārsteigta. Cilvēki ievērojuši, ka atdzejojumos izmantoju ikdienas valodu tik bieži nedzirdētus vārdus, piemēram, kāds senāks vai tikai literārajai valodai piesaistīts vārds. Es pat isti nezinu, no kurienes tas nāk. Poēzijas process kļuva ļoti aizraujošs, mani pāvērās šī šķautne, un es sāku atdzejot arī citas savas angļiski rakstītās dziesmas. Tieši tā arī izveidojās mūzikas programma "Introversijas", kuru mēs ar Rihardu Libieti definējām kā atvērto koncertprogrammu, proti – tā nekad nav pabeigta, tā visu laiku mainās, nāk klāt jaunas dziesmas un to atdzejojumi, kaut kas aiziet, turpina attīstīties.

Tomēr ar grāmatas izdošanu es ilgi vilcinājos. Doma par dzejoļu krājumu gan mani jau bija kādu laiku, jo tam vienkārši bija dabisks pieprasījums. Atdzejojuma lapiņas, kuras izmantoju koncertos, tika šād tad noņemtas (*Smaida*). Saņēmu vēstules ar jautājumiem – kur var izlasīt, kur vēl paklausīties. Mana atbilde bija – koncertos. Daudzi ierosināja izdot grāmatu, bet man, kā jau māksliniekam un vispār cilvēkam, ir tā sajūta, ka iekāpt jaunā ampluā, īpaši, ja neesi vairs iesācējs un ir iestājies sava veida briedums, – tas nav vienkārši. Bet tad es tā padomāju – hmm, kā – es neesmu dzejniece? Esmu dzejniece kopš pirmās dziesmas, ko sarakstīju. Dziesma ir melodija plus poēzija. Vienlaikus – dzeja ir viena no

augstajām mākslām, statuss "dzejnieks" šķita tik mākslinieciski elitārs un nesasniedzams, tā priekšā bija nedaudz bijības.

– Vai bija kas īpašs, atlasot tulkojamās tekstus?

– Man bija liels pārsteigums, kad esi pirms "Introversijas" maketa nodošanas nejauši datorā uzgāju pirmā albuma "Let's Go Insane" dziesmu tekstu latvisko versiju skices. Protams, tas bija pilnīgi cits cilvēks pirms 26 gadiem – citi apvāršņi, maksimāls ideālisms utt. –, bet izrādījās, ka atdzejošanas saknes ir vēl senākas. Tajā failā no 2001. gada es tekstus tulkoju. Atceros, kāpēc es toreiz apstājos, jo apzinājos – tiešs tulkojums poēzijā nestrādā. Tas ir cits stāsts, dzeju nevar iztulkot, to var tikai atdzejot. Es pat redzu, kurās vietās esmu nonākusi strupceļā un apstājusies. Tā nejaušība ar jauno pāri atdzīvināja iespēju, par kuru jau bija aizmirsusi. Šobrīd, protams, jau ir cita mentālā un radošā kapacitāte.

– Kā tagad raugāties uz atdzejošanu?

– Atdzejošanas procesā pa īstam izpratu, ko tas nozīmē. Kad grāmatnīcā apskatu, kurš ir atdzejojis konkrēto grāmatu, parasti rakstīts autors, bet atdzejotājs maziem burtiņiem. Pēc tā, kam es izgāju cauri, es sapratu, ka tas būtībā ir vēlreiz uzrakstīt grāmatu. Skaidrs, ka lielās līnijās, notikumi un koncepti ir, bet viss garšīgums ir jāsaraksta. Mākslas darbs jau nav tikai – kas tas ir, bet pat svarīgāk – kā tas ir. Tad jau varētu teikt, ka visas mīlestības dziesmas ir uzrakstītas, sakāmā sausais atlikums jau būtībā ir nemainīgs. Bet īpašais un unikālais ir tajā, kā tu to izdari, kā tu ar vārdiem spēj iededzināt cilvēkā to, ka viņš sajūt. Tas ir ļoti smalki. Liela cieņa atdzejojumu meistariem!

– Es šajā koncertā jūs ieraudzīju pilnīgi atšķirīgu no iepriekšējās

Lindas Leen. Ir jūtams cits skatījums uz dzīvi, cits briedums, attieksme. Pati arī sajūtat atšķirību? Piemēram, interesanti bija tas, ka koncertu noslēdzāt ar jau sen zināmo "I Was a Lonely Girl", kas šodien skanēja pilnīgi citādi. Man bija sajūta, ka es šo dziesmu dzirdu pirmo reizi.

– Tā varētu būt. Viss mainās, attīstās. Es gan domāju, ka pats kodoliņš nemainās, mēs piedzimstam ar pamattrajektorijām, no kurām nevar izvairīties. Kaut kādā ziņā tas ir fatāli. Bet monētai ir divas puses. Kur ir ekstāze, galējā dievišķā izpausme, tieši tikpat uz otru pusi koordinātu sistēmā ir tas dziļums, kas ir reizē arī melanholijs, tie bezdibieni, kuros iekriti. Bet atkal tieši tāpēc tu vari atpazīt gaismu tumsā un haosā un nest to citiem. Ja esi gaismā visu laiku, tu to nenovērtē. Kontrasts ir vajadzīgs, lai apjēgtu, ka esi laimīgs. Lai cik ļoti grūts bija šis gatavošanās process – dažādi tehniskie izaicinājumi koncertam, albumam, viss kara fons un ekonomiskā situācija –, rezultāts un brīdis uz skatuves ir ļoti skaists un tik pilnīgs, piepildošs. Un visu laiku jau ir tā – augšā, lejā. Tad tu atkal atdod sevi pilnīgi visu, man dažreiz ir sajūta, ka es knapi izdzīvoju. Un tas ir tas, kas nemainās. Mainās varbūt tas, ka es ļauju skatītājiem to visu ieraudzīt, jo es beidzot sāku tiešām nepastarpināti ņemt dzīves jēlmateriālu un izmantot to uz skatuves. Nebaidīties atklāt. Bet, lai to paņemtu pretī, arī vajag emocionālo inteliģenci. Tāpēc es tā milu savus klausītājus! Es zinu, ka tie, kas nāk uz maniem koncertiem, ir cilvēki, kurus dēvēju par HD jeb augstas izšķirtspējas cilvēkiem. Viņi spēj saprast, sajust, viņi tajā redz vērtību, viņi padzēras, veldzējas no tā. Ir pasaulē vēl kaut kas, kas virspusēji nepārskrien pāri, bet ir patiesi klātesošs. ■

"Elpas" ePOPEja Brocēnos

leiva Vilmane, "Saldus Zeme"

Mēs, Saldus fotoklubs "Es daru", pārtraucam klusēšanu un atklājam, ka "nozagām" Janas Gruntmanes tekstildarbu "Elpa"! Pirms mums to izdrija Ventspils fotoklubs "Kaktuss" un fotoklubs "Aģenskalns". Kolēģi iedrošināja "Elpu" noņemt un iedvesmoja radīt pašiem savu interpretāciju par Janas mākslas darbu. Zināms, ka kāds arī mums to "nozags", bet kad un kurš? Goda vārds, nezinām!

ATZIŠANĀS

Saldenieki nekad tā nebija pieteikuši savas izstādes atklāšanu. Tādēļ 11. jūnijā vakarā esmu Brocēnu Kultūras centrā, lai tiktu skaidrībā, ko nozaga, kāpēc un kāda ir atzišanās jēga.

Izstādes "Elpa elpa" atklāšanā satieku tekstildarba "Elpa" autori, Saldus un Ventspils fotokluba māksliniekus. Detektīvstāstā iesaistīti visi Brocēnu vidusskolas skolēni. Tādēļ svinībās piedalās arī iestādes pārstāvji.

Izstādes centrā nolikta Saldus fotokluba lielformāta fotogrāfija, kas uzņemta ar dronu. Pirmajā acu uzmetienā ieraugu plaušu apveidu. otrajā pamanu, ka tas radīts no pelēkos un melnos atkritumu maisos ietērptiem skolēniem. Ekspozīcijas dziļumā izceļas "Elpa", tāpēc uzreiz pamanāms, ka saldenieki citējuši Janas darbu. Savukārt ventspilnieku fotogrāfijās redzams, kur "Elpa" bijusi pēc tam, kad to nofenderēja no J. Gruntmanes personālizstādes Popes kultūras namā. Tā manīta Ventspils ostā, daudzstāvu namā, mežā un Londonā. ePOPEjas publikās piezīmes internetā rāda arī zārka vāku, Līgatni, Rīgu, Roju, saikni ar Florenci.

KAS IR EPOPEJA?

No J. Gruntmanes un "Kaktusa" dalībnieku Krista Kūlas, Ilzes Ozolas un Agneses Pastares sacītā secinu, ka ePOPEja ir mākslas labā pastrādāta delverība, kas 2023. gadā iesākās Popē un nevis norimst, bet pieņem spēkā.

Krists notikuma galvenos punktus un nozīmīgas nianšes sakārto hronoloģiskā secībā: "Janai Popes kultūras namā bija personālizstāde. "Kaktusa" aizrunājāmies par to, ka ažiātāža ir tikai ap nozagtiem mākslas darbiem vai tiem, kuru autors nomirst. Spilgts piemērs ir Leonardo da Vinči "Mona Liza". Šis portrets nav labāks par citiem viņa darbiem, taču kļuvis par viszināmāko un visdārgāko tāpēc, ka ticis nozags. Savā fotoklubā iedomājāmies – kā būtu, ja mēs Janas darbu nospertu?..."

Lai nepārkāptu likumu, fotogrāfi tekstilmākslinieci informēja par savu nodomu. "Piekritu momentā, lai gan bijām tikušies tikai reizi", turpina Jana. "Ja idejai nebūtu tālejošu seku, atsācītu. Gribēju, lai cilvēkiem rodas interese par mākslu, jo ārpus galvaspilsētas izstādes apmeklēt kūtri. Mūsu ePOPEja (Popē tik jauki spēlējās vārdā!) situāciju pāmainīja – ap nezināmas mākslinieces nezināmu darbu radās ažiātāža... To mēs neparedzējām, bet esmu ārkārtīgi satvīlota, ka mīļdarbībā ar manu darbu nu jau aptuveni 30 mākslinieku radās dzirksts radīt. "Elpas" pievienotā vērtība vairojas. Tā nenotiktu, ja tekstildarbs paliktu pie manis, salocīts kastē."

Izstādes atklāšana Brocēnos. Centrā Saldus fotokluba "kaverversija" tekstildarbam "Elpa", otrajā plānā – oriģināls; attālā pirmā no kreisās puses – tekstilmāksliniece Jana Gruntmane. Izstāde būs apskatāma līdz jūlija beigām.

Skatu no putna lidojuma kontrolē Laila Arāja un Gustavs Meijers, bet Jānis Getliņš dokumentē projekta norisi.

Tehniski sarežģīta jaunrade. Fotogrāfs Lauris Rinmanis izkārtō Brocēnu vidusskolas jauniešus tā, lai stadionā atkārtotos "Elpas" raksts.

SPĒLĒT LĪDZ GALAM

Saldus "Es daru" ir trešais fotoklubs, kurš noņēmis "Elpu". Katrs to interpretējis citādi. Piemēram, ventspilnieki pētīja cilvēku uzmanības līmeni pret ierasto. Viņi "Elpu" fotogrāfija publikās vietās laikā, kad visa apkaime runāja par pazudušo darbu. Kāds foto tapis 200 metru no policijas iecirkņa, cits fotosēdīja, pēc kuras autori uzreiz uzrunāja pazīstama televīzijas žurnāliste – arī viņa nepamanīja, ka fotogrāfe rokās tur sarullētu "Elpu". Ilze Ozola to aizveda uz Londonu un izklāja visnoslogotākajos laukumos, lai pārliecinātos: cilvēki nūdien neskatās zem kājām. "Tikai daži, sajutuši kaut ko atšķirīgu zem kājām, atskatījās un uzreiz turpināja savu ceļu", atceras fotogrāfe. Eksperimentā ventspilnieki noskaidroja, ka nevienam nevienam nepazist

tik labi, lai redzētu cauri. Krists Kūla strādā laikrakstā "Ventspils Balss". Kolēģi viņu neatšifrēja, lai gan caurām dienām piedalījās redakcijas sarunās par zādību. "Kamēr "Elpa" atradās manā garāžā, bija grūti noturēt poker face un tēlot visiem līdzi, ka neko nezīnu," atceras pirmā "zagle" Agnese Pastare. Tieši viņa Popes kultūras namā nogaidīja piemērotu brīdi, lai no sienas noņemtu "Elpu" un atstātu drebēlīgi uzrakstītu zīmīti "Elpai vajag telpu".

Fotokluba "Es daru" pieredzē saklausu vēl vienu ePOPEjas mēru – saldenieki runā par kolektīva vienotības līmeni un dūšu īstenot komplicētu kopdarbu. Fotogrāfi esot individuālisti, tāpēc kolektīvos projektos pārbaudījumu netrūkst, ar "Elpas" izaicinājumu tikuši galā godam – šāda doma izskan sarunās ar "Es daru" vadītāju

Lailu Arāju, kā arī kluba biedriem Juozapu Zubaviču, Lauri Rinmani, Jāni Getliņu un Gustavu Meijeru.

"Pētījām tekstildarbu un iedomājāmies – kas notiktu, ja statiskos pikselus aizstātu ar cilvēkiem? Tā tikām līdz idejai Janas Gruntmanes izausto zīmējumu pārnest uz Brocēnu stadionā zālienu. Saprātām, ka monumentālajam kadram vajadzīgs dzīvības pilns spēks, un tad sākās..." Laila Arāja caur humora šķautni rāda fotokluba un 370 Brocēnu vidusskolas skolēnu kopīgo piedzīvojumu. "Radošajā haosā bija brīži, kad sev jautāju – vai mums maz sanāks?" saldeniece atzīstas. Atkal.

"Ši vairs nav mana "Elpa", bet kopēja. Redz, viens cilvēks vai darbs tomēr var kaut ko iekustināt," ar gandarījuma pilnu smaidu rotājas tekstilmāksliniece.

Mūzika

◊ 1. jūlijā – Intardienas Lielais vakars Talsos, Baznīcālnā. Piedalīsies Reinis Sējāns, Jānis Aīšpurs, Aija Andrejeva, rolands če, Andis Grīva un vēl vairāki tautā mīlēti mākslinieki kopā ar Latvijas Radio bigbendu. Intardienas turpinājums Talsu ev. lut. baznīcā: "Šekspīrs. Soneti". Pauls, Busulis, Keišs.

◊ 4. jūlijā Liepājā, koncertdārzā "Pūt, vējiņi!" Liepājas Simfoniskais orķestris diriģenta Guntā Kuzmas vadībā aizsāks savus vasaras muzikālos piedzīvojumus Liepājā, uz skatuves tiekoties ar latviešu vijolnieci Kristīni Balanas un franču pianistu Likā Debargu. Klausītājus gaida spilgts un daudzkrāsains muzikāls piedzīvojums ar Žila Masnē, Žorža Bizē, Pablo Sarasates, Džordža Gēršvina un Morisa Ravēla mūziku.

◊ 5. jūlijā Spāres muļžā Parka un dārza dienā izskanēs Katrīnas Dimantas koncerts.

◊ 5. jūlijā Retro vakarā Tiņģeres muļžas parkā uz koncertu "Dziesmu pērles" aicina dziesminieces Anta Enģele un Melisa Debora Kaškura.

◊ 9. jūlijā Brocēnos, Liepu ielas skvērā, muzikālais vakars ar Inesi Ērmani un Havjeru Fernandesu.

◊ 11. jūlijā Virbu pagasta svētkos koncertā uzstāsies Olga Rajecka.

◊ 15. jūlijā Saldus centra pagalmā pianista Andreja Osokina un soprāna Brigitas Reinsones koncerts "Cantabilis". Duets izpildīs operu visskaistākās ārijas, sākot no itāļu kaislību pilniem dziedājumiem un beidzot ar latviešu smalki liriskajai melanholijai.

◊ 17. jūlijā skvērā pie koncertzāles "Lielais dzintars" Liepājā ikviens bez maksas aicināts pievienoties muzikālam piknikam. Apmeklētāji varēs piedzīvot iemīļotu Liepājas Simfoniskā orķestra kamersastāvu, skanēs Liepājas mežragu kvarteta, ansambļa "Sonore Antiqua", Rietumkrasta trio, sitaminstrumentu ansambļa un citu muzikālu viesu izpildītās performances, kas pāri pilsētai izskanēs no koncertzāles terases.

◊ 18. jūlijā Liepājā, stadionā "Daugava", grupa "Prāta vētra" noslēgs "Pirmās dienas tūri". Koncerta īpašie viesi būs mūziķi Chris Noah un Fiņķis. Uz skatuves kāps arī mūziķis MESA un aktrise Agnese Budovska.

◊ 18. jūlijā Rojas brīvdabas estrādē muzicēs Miks Galvanovskis un grupa "Bukte".

◊ 24. un 25. jūlijā Saldū, Kainsētas parka estrādē, festivāls "Saldus saule". Piedalās: "Alum Alu", "Athodi", "Brīnumzemē", "Bukte", "Dzelzs vilks", Fiņķis, Ivo Fomins, Miks Galvanovskis, "Garu pagrabs", "Huskvarn", "Indygo", "Inokentijs Mārpls", Fēlikss Kīgelis, "Laika suns", "MUUD", "Līvi", "Pienvedēja piedzīvojumi", "RAUM", "Skyforger", "Šķembas", "Pirmais kurss", "R.A.P." u.c.

◊ 25. jūlijā koncertdārzā "Pūt, vējiņi!" Liepājā notiks grupas "Līvi" 50 gadu jubilejas pirmais koncerts, kas būs emocionāls ceļojums cauri vēsturei no grupas pirmsākumiem līdz šodienai. Skatītāji dzirdēs gan ikoniskākos hitus, kas ierakstīti Latvijas rokmuļžas zelta fondā, gan arī dziesmas, kas reti skanējušas dzīvajā, bet ieņem īpašu vietu grupas un fanu sirdīs. Koncerta viesi būs ar grupu "Līvi" ļoti saistīti mākslinieki Elviss Grodums, Fēlikss Kīgelis, kā arī citi mūziķi.

◊ 29. jūlijā Saldus centra pagalmā koncertēs Diāna Lube, Rinalds Herings un Andris Ākermanis.

◊ 31. jūlijā Liepājas pludmalē sāksies divu dienu mūzikas festivāls "Summer Sound". Uz vairākām skatuvenām uzstāsies vairāk nekā 60 mākslinieki. Latviju festivālā pārstāvēs "Bermudu divstūris", "Singapūras satīns", "Tautumeitas", repēri ansis, Deniss un daudzi citi. Savukārt starptautisko viesu vidū būs elektroniskās deju mūzikas megazvaigznes Hardwell (Nīderlande) un Alan Walker (Norvēģija), drum and bass duets Sigma (Lielbritānija), enerģiskā čigānu pankroka apvienība "Gogol Bordello" (ASV), kā arī Tommy Cash (Igaunija).

Māksla

◊ 4. jūlijā Liepājas muzejā notiks mākslinieces Baibas Ābefītes radošā meistarklase izstādes "Metropoles mutācija" ietvaros. Dalībnieki kopā ar māksliniecī pētīs Liepājas pilsētvidi, tās stāstus un noskaņu, lai radītu savu unikālo pilsētas tēlu, mākslas garu vai pilsētas sargu.

◊ 4. jūlijā Sabiles Mākslas, kultūras un tūrisma centrā atklās Elizabetes Melbārdes darbu izstādi "Nekas nav tā, kā izskatās".

◊ 11. jūlijā Kaltenes klubā atklās žurnāla "Praktiskie Rokdarbi" autoru darbu izstādi; būs iespēja satikt arī pašus mākslniekus.

◊ Līdz 26. jūlijam Saldus novada Jaunlutrīgos, Ošēnlekos un Šķēdē apskatāms vides instalāciju maršruts "Ainavā". Mākslinieku Agates Tūnas, Pētera Vīksnas, Annemarijas Gulbes un Līgas Štībes projekts balstīts ainavu fotodokumentācijā. Ņemot vērā Saldus novadā ieceres attīstīt vēja enerģijas ražošanu, mākslinieki aplūko, kā cilvēki līdz šim mainījuši dabisko ainavu.

◊ Līdz 20. jūlijam Rojas Jūras zvejniecības muzejā skatāma izstāde "Miķelis Lisments – vīrs ar plānu".

Teātris

◊ 11. jūlijā laukumā pie Virbu kultūras nama vietējā amatiereteātra izrādē "Šauji viņu nost!"

◊ 26. jūlijā Rojas brīvdabas estrādē un 30. jūlijā Saldū, Kainsētas parka estrādē, komēdija "Mazpijsāta 2".

Citas lietas

◊ 3. jūlijā Upesgrīvas "Rūķos" – "Čaks lauku mierā Vilsonu verandā".

◊ No 6. jūlija Virbu kultūras namā – Olgas Rajeckas grezno skatuves tērpu un foto izstāde.

◊ 11. jūlijā Saldus novada Šķēdē – 565. Dzejnieks Andris Akmentiņš vadīs dzejas plenēru, māksliniece Henrieta Bude – mākslas plenēru. Būs kūku konkurss, Ata Auzāna un Ernasa Daugavietes koncerts, ekskursija piļi, balle un citi notikumi.

◊ 11. jūlijā Rožu laukumā Liepājā notiks medību suņu parāde. Skatītāji varēs uzzināt, kuras šķirnes ir domātas medībām, kādi ir šo suņu raksturi un spējas, kā tos apmācīt un kādas īpašības ir visspilgtākās.

◊ 18. jūlijā Saldus novada Remtes piļi Rožu svētki. Uzstāsies dziedātāji Ineta Rudzīte un Jānis Moisejs, amatiermākslas kolektīvi. Būs arī spēles un radošās darbnīcas, izstādes un zoļīte.

Tradīcijas

◊ 11. jūlijā Rojā Zvejnieksvētkos "Dos pa bundžām": Edvards Strazdiņš, Emīlija ar grupu, Lauris Reiniks, "Labvēlīgais tips", "Olas", "Singapūras satīns", "Lauku muzikanti", "Roja", "Karakums".

◊ 11. jūlijā Zvejnieksvētkos Kolkā svētku programmu kuplinās ansamblis "Laula", Kaišadores folkloras ansamblis "Verpeta" (Lietuva), Inese Ērmane un Havjers Fernandess, Edgars Pujāts, grupas "Otra puse" un "Pipari".

◊ 10. un 11. jūlijā Jūrmalas parkā, Liepājas pludmalē un promenādē notiks Jūras svētku pasākumi. Varēs vērot kuģu un laivu parādi, koncertēs dziedošie aktieri, elektroniskās deju mūzikas grupa "ELPO", indie pop grupa "YŪT", "Autobuss debesīs" un Aija Andrejeva. Būs izzinošas un izklaidējošas nodarbes ģimenēm un bērniem, pludmalē varēs aplūkot smilšu skulptūras.

◊ 10. un 11. jūlijā Pāvilostā un Jūrmalcīemā svinēs tradicionālos Zvejnieku svētkus.

◊ 18. jūlijā Jūras svētkos Mērsragā izskanēs grupas "Petersons Band" koncerts.

